

Volume 7

July, 1910

Number 6

AMERIKA ESPERANTISTO

A
MONTHLY
MAGAZINE
OF
ESPERANTO
THE
WORLD
LANGUAGE

PER COPY
10c
PER YEAR
\$1.00
IN
FOREIGN
COUNTRIES
\$1.25

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY
700 EAST FORTIETH STREET : CHICAGO

NEW BOOKS

Gvidlibro de Gibraltaro	.20	Tri Legendoj	.10
Hour of Esperanto, an	.20	Provo de Esperanta Nomigado de Personaj	
Norman Conquest, a	.15	Nomoj	.25
Trezoro de l' Sorchistoj	.40	Cent Dek Tri Humorajhoj	.15
Gulliver en Liliputlando	.45	La Fiancinigo de la Sovagulineto	.20
Why and the Wherefore of Esperanto....	.15	Duonsurda	.15
Nau Historioj pri la Autoritato	.10	Che l' Koro de Euro-po.	.20
Malgrandaj Pensoj Pri Grandaj Demandoj	.65	En Malliberejo	.15
Doktoro Jekyll kaj Sro. Hyde	.40	Frenezo (Pujula)	.30
Tra la Esperanta Literaturo	.40	Plena Vortaro (Libro Tria, Devjatnin)....	.50
Misteroj de Amo	.35	Vortaro de Esperanto (Kabe)	1.20
Ech en Doloro Ni Estu Ghojaj!	.30	A new book, with definitions in Esper-	
Barbiro de Sevilla	.30	anto, and many examples of use.	
Kanto de Triumfanta Amo	.20	Kabe Vortaro de Esperanto	1.20
Popola Frazlibro	.30	Enciklopedia Vortareto de Esperanto....	1.80
Kial Ili Estas Famaj?	.15	New book, with 249 large pages of tech-	
Pri la Elparolado de Esperanto	.30	nical and scientific words.	
Morala Edukado de la Popola Infano	.30	Marta (Zamenhof) ...	1.05
KONGRESAJ RAPORTOJ:		Plena Vortaro (Boirac, Two Vols.)	2.50
Unua Kongreso	.15	NEW SONGS.	
Detala Raporto pri la Unua	.45		
Dua Kongreso	.45	Saluto al la Verda Stelo	.10
Tria Kongreso	.45	(For Esperanto clubs; five or more, 5c each).	
Kvara Kongreso	.65	Nokta Poemo (Bendix)	.35
Kvina Kongreso	.65	En Monto (Bendix)	.50
Ama Bileto	.15	Ho, Mia Kor'! (Guivy)	.35
A. B. C.	.15	La Du Muloj (Guivy)	.50
Jolanto	.45	En Songo (Guivy)	.50
La Perfekta Edzino	.60	Okuloj Viaj (Mabon)	.35
Horacio	.25	Ne Estas che la Batalejo (Mabon)	.50
Gvidlibro Praha	.20	La Gaja Migranto (Mabon)	.50
Deveno kaj Historio de Esperanto	.20	Tekstaro de Bonkonataj Britaj Kantoj..	.15
Shakproblemoj	.90	(Five or more copies, 10c each.)	

What do You Think of This?

We pay rent.

We pay for telephone service.

We pay for postage.

When you hire a man to build an addition to your house you pay him, don't you?

Well, then, if *you* help build an addition to our business by buying shares of stock in this corporation, ought we not to pay you something in return?

We think so, and every stock certificate issued is a simple promise to pay you seven per cent a year out of the first net profits of our business.

Would it be of any satisfaction to you to let a little of your money work for Esperanto day in and day out, while you go on about your other business? The *progress of the world* is a great thing, but we can't all devote all our time to it. But you can take part in it, and derive the pleasure that comes from a sense that you are participating in the real work of spreading Esperanto, if you send us a check for \$100.00 and ask us to issue ten shares of stock to you.

Let us know what you expect to do about it—we're preparing for the strongest fall campaign in the history of our movement. Your help will be appreciated, and it will be *counted*.

AMERIKA ESPERANTISTO

?

**ANSWER NOW
HOW MANY OCTOBERS**

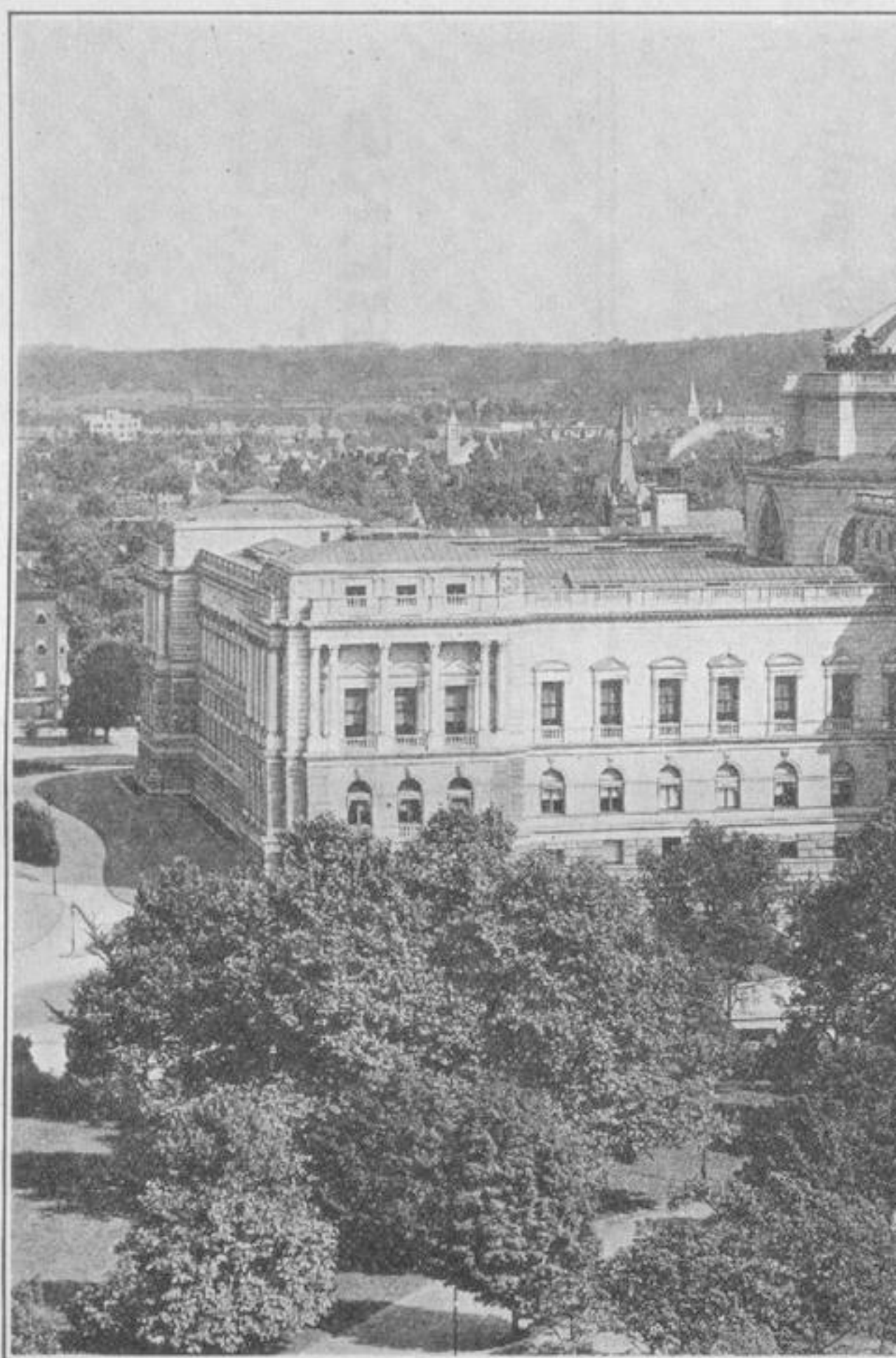

LAST year we urged upon our readers the importance of our Barcelona Congress number, and the good which could be accomplished by circulating it among non-Esperantists. Thousands of extra copies were bought for this purpose. Many of these we mailed direct to lists of names that we secured for the purpose—physicians, school-teachers, ministers, etc. It ought not to be necessary for us to insist that you prepare to circulate widely our October Number 1910, with its English and Esperanto report of the Washington Congress. It is necessary for us to insist, however, that you send us a memorandum NOW, telling us how many you'll want. The number will be available, in lots of five or more, at five cents a copy.

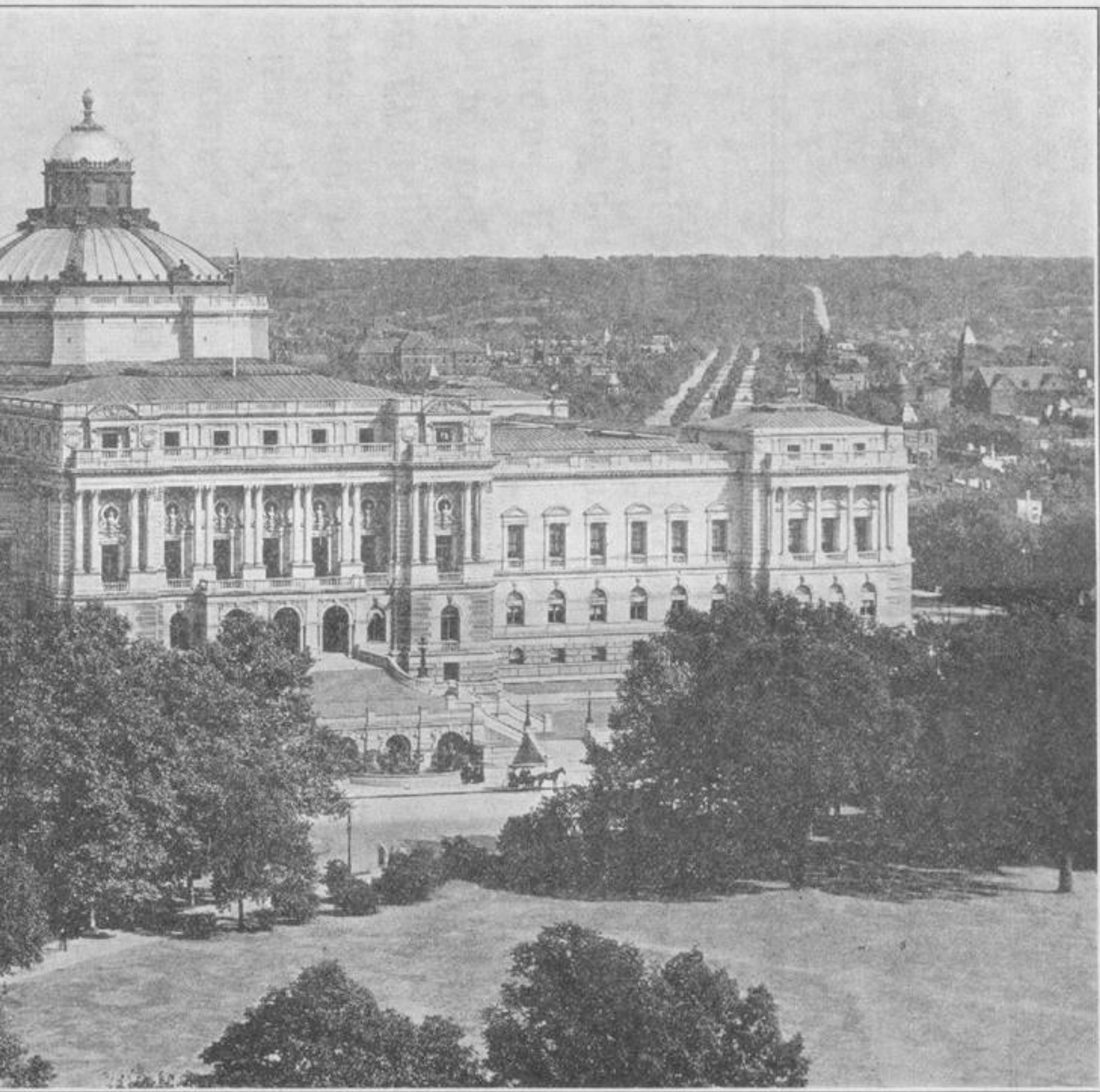

**ANSWER NOW
HOW MANY OCTOBERS**

?

LA KONGRESA BIBLIOTEKO

OFFICIAL PART

ESPERANTO ASSOCIATION
OF NORTH AMERICA

Central Office: Chamber of Commerce,

Washington, D. C.

DR. ZAMENHOF COMING!

In response to a letter sent him by Mr. Reed, Dr. L. L. Zamenhof has sent the following promise of attendance and special appeal to all, who can, likewise to attend:

Varsovia, 26-V-10.

Sro. Edwin C. Reed, Washington, D. C.

Kara Sinjoro: Kun plezuro mi vidis el via letero, ke la preparado de la kongreso prosperas. Koncerne min, mi povas diri al vi, ke—se ne okazos io neantaŭvidita—mi certe venos. Kvankam la vojaĝa kosto estas nun sufiĉe granda, tamen mi opinias ke la Amerika kongreso estos tiel grava por nia afero, ke ĉiu esperantisto, kiu nur havas ian eĉ plej malgrandan eblon, nepre devas veni.

Ĝis baldaŭa revido, via

—L. L. Zamenhof.

CONGRESS ATTENDANCE.

The advance sale of congress cards has been remarkably large for so early a date. On the first of June (seventy-five days previous to the opening of the Congress) 141 tickets had been issued from the office in Washington, to which should be added sixteen tickets reported during the following week as having been issued from the Paris office during the last week of May. The Third Congress, which met in Cambridge, England, with a total attendance of nearly 1,400, had only 100 congress cards eighty days before the opening. Up to the first of June members had joined the Congress from the following countries: Russia, Poland, Austria, Germany, France, Holland, England, Switzerland, Spain, Natal, Scotland, Porto Rico, Canada, Philippine Islands, and from very nearly every state in the United States. Among the prominent European Esperantists who have already joined the Congress (and there is no special advantage for any European to buy his ticket early) are General Sebert, President of the *Konstanta Komitato de la Kongresoj*, Prof. Carlo Bourlet, Vice Pres-

ident of the same committee and editor of *La Revuo*, S-ro Gabriel Chavet, Secretary of the Central Office in Paris, Prof Cotton of Paris, D-ro Mybs, President of the Fifth Congress in Dresden, D-ro Arnhold, Treasurer of the Fifth Congress, P-ro F. D. Avilov, Caucasus, Russia, D-ro Andreo Fisher, Tiflis, Russia, author of "Kanto de Triumfanta Amo," S-ro Jules Forestier, of Geneva, S-roj Joaquim and Pedro Ruiz Prieto, S-roj A. E. and R. L. Humalda van Eysinga, of The Hague, S-ro Rollet de L' Isle of Paris, Mr. John M. Warden, of Edinburgh, Rector Boirac, President of the Esperanto Academy and Lingva Komitato, F-inoj Marie-Elizabeth and Kathe Jahns of Braunschweig, S-ro J. Mattes of Barcelona.

CONGRESS TICKETS.

The congress card or ticket, which permits the holder to attend and take part in all the official meetings and entertainments of the Congress week, and without which no one can attend, costs five dollars and should be purchased as soon as possible in order that the committee may surely make adequate arrangements for all. Children under fifteen, accompanied by one or more adult members of the congress, may become a member of the congress for one-half price.

CONGRESS STAMPS.

The congress stamps are sold for the double purpose of advertising the congress in as wide a manner as possible and to make a small profit for the congress. Europeans tell the committee that these are the most beautiful stamps yet published. Buy some and see! 25 cents for one hundred. Esperanto postcards with views of Washington, 25 cents for set of fifteen.

PUBLICITY.

See that your newspaper prints the news of the Congress. The Congress Committee with some Washington newspaper men of experience are preparing each week stories of the prepara-

tions for the Congress, together with interviews with prominent men, etc. These are being sent out both by United and Associated Press and by mail. If your paper does not print these, it is probably because the editor does not know there are people in his town who are interested. Write and tell him!

RELIGIOUS SERVICES.

While the Congress Committee will do all it possibly can, in the little time it can spare from other features of the Congress, to assist in any arrangements for religious services on Sunday, August 14, no one of the committee is a preacher, nor is any one of the local Esperantists. While several ministers have at various times stated that they would be here, so far as the committee is aware only one denomination is doing anything definite. Every minister is again begged to write the Secretary, if he expects to attend the Congress, stating his denomination and what arrangements he is making or will make to have services on that day.

RAILROAD RATES.

A special rate of one and three-fifths has been granted Congress members on the "certificate plan" from all points north of North Carolina, and as far west as Iowa. Beyond these limits refusal of rates was made on the ground that the attendance outside of this district would not total a sufficient number of hundreds to warrant it. From southwestern states we are advised that a special summer rate to Washington will be in force, and from western states a special round trip rate to Chicago may be used and there the ticket and "certificate" for the Congress may be obtained.

APPOINTMENTS.

Upon nomination of Mr. Herbert Harris, Councilor of the New England Division, the Executive Committee has appointed Mr. W. L. Church of Boston, to be Assistant Councilor for Massachusetts and Mr. Sharon Brown to be Assistant Councilor for Rhode Island.

OBITUARY.

We record with regret the death of Mr. Joseph S. Tippet, of Washington, D. C., a member of the Kapitola Klubo of that city.

CONTRIBUTIONS.

The following contributions have been received and are hereby acknowledged:

Dr. H. W. Yemans, Detroit, Mich.....	\$5.00
Dr. C. E. Grabowski, Trenton, N. J.....	1.00
Milwaukee Hesperus Esperantists.....	10.00
John L. Hyde, Tillar, Ark.....	1.00
Miss Ida Stackhouse, Philadelphia.....	1.00
Bert P. Mill, Idaho Falls, Idaho.....	6.00
Dr. Harry Taylor, Paris, Texas.....	5.00
F. L. Buell, Tillamook, Ore.....	.50
John H. Fazell, Topeka, Kans.....	1.00
V. C. Dibble, Jr. Charleston, S. C.....	1.00

SUSTAINING MEMBERS.

The following, having paid the fee of ten dollars, have become Sustaining members of the Esperanto Association of North America: Miss Julia May Leach, Amherst, Mass. Dr. D. O. S. Lowell, Dorchester Centre, Mass. Dr. Ella F. S. Stone, Boston, Mass. Dr. J. Livingstone Roseboom, Rochester, N. Y.

PASSED ADVANCED EXAMINATION

Atesto pri Kapableco.

Miss Julia May Leach, Amherst, Mass.
Mr. Norman H. Hastings, Boston, Mass.
Miss M. Alice Robbins, Portland, Me.
Dr. Dana Willis Fellows, Portland, Me.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATIONS.

Atesto pri Lernado.

Mr. J. H. Keeler, Philadelphia, Pa.
Miss Gertrude Bailey, Omaha, Nebr.
Mr. Farnsworth Wright, Reno, Nev.

CENTRAL DINING HALL.

As already announced the Congress Committee will have during the Congress week a Central Dining Hall especially arranged for the occasion, where the Congress members may meet and eat together at a fairly low price. During the dinner hour each evening a short program will be given. Short speeches and recitations by representatives of as many countries and regions as possible are desired, as well as vocal and instrumental music. All who can assist in this feature are most earnestly requested to notify the committee. This dining hall will serve twenty-one meals, beginning with dinner Saturday evening before the Congress opens and concluding with lunch on the last day of the Congress. A ticket for the entire twenty-one meals, including the picnic lunch to be served out-of-doors at the Great Falls of the Potomac on Tuesday, will cost seven dollars. For periods less than a week the rate will be one dollar and a quarter per day. While it is expected that there will be room for all who may come, the committee does not wish to lose money by preparing for too many, and therefore requests all who wish accommodations at the dining hall to notify the Secretary at once. Preference will be given as follows: To those who order and pay in advance for dining tickets, to those who request that tickets be reserved to be paid for upon arrival, to those who apply after arrival. The following is the menu for the first day:

Breakfast.

Boiled rice, ham, eggs, beefsteak, lamb chops, brown potatoes, bread, coffee or milk.

Lunch.

Vegetable soup, lamb stew, roast beef, roast chicken, mashed potatoes, iced tea or coffee, pie, cheese, watermelon, fruit.

Dinner.

Roast ribs of beef, roast chicken, roast lamb,

brown potatoes, creamed white potatoes, beef hash, cabbage, French peas, beets, string beans, bread, ice cream, coffee or milk, fruit.

COLORADO ASSOCIATION.

The following is an extract from the minutes of the Annual Meeting of the Representative Council, of the Colorado Esperanto Association, held at Denver, May 30, 1910.

The meeting was called to order by the President, James Underhill, Ph. D. It appeared that six persons were entitled to sit in the council as holders of the Atesto pri Kapableco, one other as a member of the Executive Board of the Colorado Esperanto Association, nine as representatives of the Colorado Springs Society, besides the representation of the Denver Society, with which the Association met, to which were added, by the action of the Council in admitting two new societies, one representative each from Canon City and Pueblo. The whole number of members of the Association represented was 100.

The Council voted \$25 to the Esperanto Association of North America towards the expenses of the Washington Congress.

Officers were elected as follows: President, Dr. James Underhill of Idaho Springs; Vice President, William F. Singer, M. D., of Pueblo; Recording Secretary, Frank H. Loud of Colorado Springs; Corresponding Secretary, William Noel Birchby, A. M., of Colorado Springs; Treasurer, R. H. Buck, U. S. Mint, Denver.

GUARANTEE FUND.

It is expected that the Sixth International Esperanto Congress will without question pay all its own bills, but in order to establish the credit of the Congress, several of the Esperantists of the country were asked to guarantee sums in case the receipts did not equal the expenses. The following guarantees were made within a few days:

Herbert Harris, Portland, Me.....	\$ 50.00
Dana W. Fellows, Portland, Me.....	25.00
H. W. Yemans, Detroit, Mich.....	100.00
Tobias Sigel, Detroit, Mich.....	10.00
J. Howard Pearson, Belvidere, Ill.....	5.00
Dr. A. Kudy, Raleigh, N. C.....	5.00
Charles I. Lynch, Raleigh, N. C.....	1.00
Willis Shehan, Raleigh, N. C.....	1.00
Arthur Baker, Chicago.....	100.00
Edwin C. Reed, Washington.....	100.00
W. J. Spillman, Washington.....	25.00
I. C. I. Evans, Washington.....	10.00
J. G. Williams, Washington.....	10.00
Mariano Osmena, Washington.....	20.00
F. W. Vedder, Washington.....	20.00
F. A. Preston, Washington.....	25.00
D. C. Leahy, Washington.....	25.00
N. E. Kuhlmann, Washington.....	10.00
N. S. Guimont, Washington.....	10.00
C. E. Nickles, Washington.....	5.00
L. A. Langille, Washington.....	2.50
L. W. Easterbrook, Washington.....	5.00
Howard B. Frost, Washington.....	5.00

B. F. Schubert, Washington.....	5.00
J. T. Allison, Washington.....	20.00
Mrs. C. B. Farquhar, Washington.....	10.00
H. H. Bergmann, Washington.....	10.00
Miss Eva McCarthy, Washington.....	10.00
Miss V. L. Arledge, Washington.....	5.00
Miss N. V. Price, Washington.....	10.00
Miss Dorathea Holt, Washington.....	5.00
Mrs. N. G. Stagge, Washington.....	5.00
Miss D. C. Condron, Washington.....	10.00
Miss B. C. Saunders, Washington.....	10.00

ADVANCES.

Realizing that the use of the money for the next few weeks would be of great assistance to the committee the following not only guaranteed but loaned the amount to the Congress:

Mr. W. L. Church, Boston.....	\$50.00
Dr. Ella F. S. Stone, Boston.....	5.00

CIRCULARS.

The Second Circular of the Congress, and a special English circular about the Congress, will have been mailed to all members of the Association and to all others known to be interested. If anyone desiring these circulars has not received them, he may do so by sending stamp to the Esperanto office, Chamber of Commerce, Washington. After reading the circulars please do not keep them, but pass them on to others who may be interested, the English to a neighbor, the Esperanto circular to a foreign correspondent.

ILLINOIS STATE MEETING.

A meeting of the Esperanto Association of Illinois, at which all the Esperantists of the state are urged to be present, will be held in Chicago, on Saturday, June 25, at 7:30 p. m. The place of meeting is the hall of Park No. 3, on Twentieth street, between Fisk and May streets. To reach the park, take any State street, Western avenue or Halstead street car and transfer to Eighteenth street, getting off at Fisk or May streets. Halstead and State street cars may be found inside the "loop." The park is located about midway between Halstead street and Center avenue. After the business meeting of the Association, to which all who are members or desire to join are invited, a literary and musical entertainment will be given by the Gradata Esperanta Societo, at the close of which there will be a dance. A very pleasant evening is anticipated, as the entertaining capabilities of the "Gradata" have been proven by a previous occasion well remembered by those who were present. Plans for a special car to Washington will be discussed among other business matters in the official meeting at 7:30.

[Note.—A list of thirty-two names of foreign Esperantists who have bought congress tickets has been received too late for publication.—*Amerika Esperantisto*.]

ANTAŬVIDO DE LA SESA

ARTHUR BAKER

THERE approaches the time for the Sixth International Congress of Esperantists. Unofficially, this magazine has refrained from comment on the prospect until the editor had made a tour of some twenty-eight states, had personally talked with hundreds of Esperantists, and had visited the place of the congress to see just what preparations had been made and just what sort of people were making them. With this experience as a basis of the following article, we feel justified in talking to you on the subject.

But before going into the American situation, let us consider for a few moments the trend of affairs in Europe. The production of books in and about Esperanto is going on at a rate never before equalled, thus proving, in a practical way, the confidence of publishers in the solid and substantial growth of the language. There is every indication that the *Lingva Komitato*, relieved of the somewhat annoying clamor of the spoiled children who called themselves so appropriately *idists*, are now actually able to give intelligent and radical attention to the growth of Esperanto. Four or five immense vocabularies either published already or about to appear, are valuable proof that the technical side of the language is receiving great attention.

Esperanto has made much progress in Spain, and the first subscription for a Sixth Congress ticket came from that country. France, long the stronghold of Esperanto, has made great gains during the past year, and the same is true of Belgium, Holland, Germany, Bohemia, Bulgaria, Roumania and Russia. Especially in Russia and Poland, there is every indication of unusual activity, notwithstanding the fact that all progressive

NUN alproksimiĝas la tempo por la Sesa Internacia Kongreso de la Esperantistoj. Neoficiale, *Amerika Esperantisto* sin detenis fari rimarkojn pri la prospekto por la kongreso ĝis kiam la redaktoro estis farinta rondvojaĝon inter ĉirkaŭ dudek-ok ŝtatoj, persone parolis kun centoj da Esperantistoj, kaj vizitis la urbon de la kongreso por vidi precize kiajn preparojn oni faras, kaj kiaspecaj homoj ilin faras. Kun tiu sperto kiel bazo de la sekvanta artikolo, oni nun sentas sin kompetenta paroli al vi pri la temo.

Sed antaŭ ol konsideri la kondiĉojn en Ameriko, ni konsideru kelkajn momentojn la progresiĝo de aferoj en Eŭropo. La produktado de libroj en kaj pri Esperanto fariĝas pli rapide ol iam antaŭe, tiel provante laŭ praktika maniero, la konfidon de eldonistoj en la forta kaj materiala kreskado de la lingvo. Ekzistas ĉiuj evidentaĵoj, ke la Lingva Komitato, liberigita de la iom ĝena bruado de la petolaj infanoj kiuj korekte sin nomis idistoj, nun efektive povas doni inteligentan kaj radikan zorgon al la kreskado de Esperanto. Kvar aŭ kvin grandaj vortaroj aŭ jam aperintaj aŭ baldaŭ aperontaj estas kredinda pruvo, ke la teknika flanko de la lingvo ricevas grandan zorgon.

Esperanto faris multan progreson en Hispanujo, kaj la unua aĉeto de karto por la Sesa Kongreso venis el tiu lando. Francujo, de longe la fortikaĵo de Esperanto, faris grandajn gajnojn dum la pasinta jaro, kaj la samo estas vera pri Belgujo, Holandujo, Germanujo, Bohemujo, Bulgarujo, Rumanujo kaj Rusujo. Precipe en Rusujo kaj Polujo estas multaj elmontraĵoj de neordinara aktiveco, malgraŭ ke ĉiuj progresemaĵ

movements in the realm of the czar meet with little favor at the hands of the government. As this is written, a postal card arrives from the famous battleground of Plevna, stating that two Bulgarian Esperantists have decided to come to Washington.

Of course it is utterly impossible to know, until the congress opens, just who will come. Three or four hundred tickets were sold last year within a week of the opening. There is a large number of Europeans who have not missed a single congress and will not miss this one.

Many Americans are asking: "Will Dr. Zamenhof come?" In response to this, we have the assurance from a near relative of the family (Joseph Silbernig of New York City, brother of Madame Zamenhof) that both the doctor and his wife will visit America and of course be present at the congress. This information was accompanied, in private conversation, with certain details concerning family affairs which enables *Amerika Esperantisto* to assert, with positive conviction, that Dr. Zamenhof will be with us.

How many Americans are coming? You ask the impossible. From California and Oregon, over three thousand miles away, they are coming. From Idaho, about as far distant as Ireland, they are coming. From Alaska, which is more distant than Germany. There will be a special car from Pittsburg, a special car from Chicago, a special train from New England, and more unheard-of individuals than you ever dreamed of—people who take no active part whatever in propaganda and are absolutely unknown to the rest of us as Esperantists, will show up at Washington in August. And you need not forget Washington. In every government department there, people are already planning to spend their vacations in Washington and to get leave of absence covering the week of the congress.

The local Esperanto societies have developed about 150 people who either speak and understand Esperanto or are commendably determined to be able to

movadoj en la regno de la caro ricevas malmultan favoron el la manoj de la registaro. Ĝuste kiam oni skribas tion ĉi, venas poŝtkarto el la fama batalejo de Plevno, diranta ke du bulgaraj Esperantistoj decidis veni al Washington.

Kompreneble estas tute neeble scii, antaŭ la malfermo de la kongreso, pri ĉiuj kiuj venos. Lastjare, dum la semajno antaŭ la malfermo de la kongreso, oni vendis tri ĝis kvar cent kartojn. Estas granda nombro de Eŭropanoj kiuj ĉeestis ĉiujn kongresojn antaŭajn kaj ne maltrafos la Sesan.

Multaj amerikanoj demandas: "Ĉu Dro. Zamenhof venos?" Responde al tio, ni havas certigon de proksima parenco de la familio (Jozefo Silbernig el Nov-Jorko, frato de Sinjorino Zamenhof) ke ambaŭ la Doktoro kaj lia edzino faros viziton al Ameriko kaj kompreneble ĉeestos la Kongreson. Tiu ĉi sciigo estis subtenata, en privata kunparolo, per kelkaj detaloj pri familiaj aferoj, kiuj ebligas al *Amerika Esperantisto* aserti, kun plena konvinko, ke Dro. Zamenhof estos kun ni.

"Kiom da amerikanoj venos?" Vi faras demandon, al kiu estas neeble doni respondon. El Kalifornio kaj Oregono, malproksimaj pli ol tri mil mejloj, ili venos. El Idaho, preskaŭ tiel malproksima kiel Irlando, ili venos. El Alasko, pli malproksima ol Germanujo. Estos speciala vagono el Pittsburgo, speciala vagono el Ĉikago, speciala vagonaro el Nov-Anglujo, kaj multaj personoj pri kiuj vi nek aŭdis nek songis—personoj kiuj faras neniam ajn aktivan parton en la propagando kaj estas tute nekonataj al ni aliaj kiel Esperantistoj, videbliĝos ĉe Washington en Aŭgusto. Kaj oni ne devas forgesi Washington. En ĉiu regantara fako tie, oni jam faras planojn resti dum la libertempo en Washington kaj ricevi forpermeson por la semajno de la kongreso.

La lokaj esperantaj societoj kulturas ĉirkaŭ cent kvin dek personojn kiuj aŭ jam parolas kaj komprenas Esperanton, aŭ laŭdeble decidis tion fari antaŭ ol la

do so by the time the congress arrives. Mr. Reed is teaching a class of local policemen, all of whom have seen service on the international force in China and know at least one other language besides English. Mrs. Reed (Dr. Ivy Kellerman), who is a well-known magazine writer, is devoting most of her time to the preparations for the congress. Senor Osmena, a Filipino young man who has just finished his course at the University of Chicago, is doing much of the Esperanto correspondence, and in addition to these three a stenographer is employed most of the time.

The program of the congress has been sketched in a general way, though of course the minutest particulars can be finished only when the personnel of the *kongresanaro* is completely made up. At Barcelona, a daily program was issued each morning, printed by a clever advertising promoter on a little paper flag. There will be, of course, the regular business sessions and formal affairs, the program of which is made up by the international committee and varies little from year to year. The work of the Washington committee, after preparing the reception and lodging of the guests and halls for the formal meetings, is chiefly to see that the visitors are kept comfortable and given plenty of entertainment. The latter feature is being outlined in a manner which leaves little room for doubt as to the week's being "worth while" to the person who comes solely for amusement.

The formal opening of the congress will be on Saturday, the 12th of August, at which time Dr. Zamenhof is expected to arrive from New York City, on a gaily decorated special train carrying the Esperantists of all the northeastern states. He will be met at the great new Union Station of the Pennsylvania railroad, now being completed, and in many respects the finest station in the United States, by the entire Washington delegation, with a military band and hundreds of spectators massed on the park facing the station. This station is one of the

tempo de la kongreso. Sro. Reed instruas klason da lokaj policianoj, el kiuj ĉiuj servis en la internacia polico en Ĥinujo kaj konas almenaŭ unu lingvon krom Esperanto. Sinjorino Reed (Dro. Ivy Kellerman) kiu estas bone konata verkistino por revuoj, donas la plimulton el sia tempo al preparoj por la kongreso. Sro. Osmena, filipina junulo kiu ĵus finis sian kurson en la Universitato de Ĉikago, faras multon da esperanta korespondado, kaj krom tiuj tri oni havas stenografistinon.

La programo de la Kongreso estas skizita laŭ ĝenerala formo, kvankam, kompreneble, la plej malgrandaj detaloj povos esti finitaj nur kiam la kongresanaro estos tute sciita. Ĉe Barcelono, oni eldonis ĉiutagan programon, presitan de lerta reklamagento sur paperaj flagetoj. Estos, kompreneble, la regulaj aferaj kunsidoj kaj formalaj kunvenoj, por kiuj la programo estas farata de internacia komitato kaj ŝanĝas malmulte de jaro al jaro. La laboro de la Washingtona komitato, post preparoj por la akcepto kaj loĝigo de la gastoj, kaj ĉambroj por la formalaj kunvenoj, estas precipe zorgi ke la vizitantoj vivu komforte kaj ricevu sufiĉe da amuzado. Tiu lasta parto estas la bazo de planoj kiuj lasas malmultan dubon ke la semajno estos sufiĉe rekompensa por tiuj, kiuj venos sole por amuzado.

La neformala malfermo de la Kongreso okazos sabaton, la dek-duan de Aŭgusto, je kiu tago oni atendas, ke Dro. Zamenhof alvenos de Nov-Jorko, per bele ornamita speciala vagonaro portanta la Esperantistojn de ĉiuj nord-orientaj ŝtatoj. Oni renkontos lin ĉe la Komuna Stacio de la Pensilvania fervojo, ĵus nun finata, kaj en multaj respektoj la plej bela stacidomo en Usono. Ĉeestos ĉiuj Washingtonaj Esperantistoj, kun armea muzikbando kaj centoj da ĉeestantoj amasigitaj sur la parkon antaŭ la stacidomo. Tiu stacidomo estas unu el la

many fine features of a magnificent city which has been built after definite plans, and has not, like Topsy, and most American towns, "just grewed." The fine Union Station of St. Louis looks as though it were gasping for breath; and the tremendous, beautiful structure the Pennsylvania is erecting in New York City looks as though it had just waded ashore from the Hudson and had eaten a big bite of New York, pausing only to chew it before tearing off another chunk. And that is not a particularly appetizing section of New York. The Washington station is fronted by a fine park with fountains. It is big enough to serve a city of a million people.

The informal reception to Dr. Zamenhof will be one of the most pleasant features of the congress and will be attended by many eminent people. It will afford an opportunity for all to meet personally the author of Esperanto, and such of the European visitors as will have arrived by that time.

Sunday morning will be devoted to church services in Esperanto, at Jewish, Catholic and Protestant churches. These services will by their very novelty attract hundreds of non-Esperantists in Washington and will doubtless secure unexpected allegiances to the congress.

Sunday afternoon will probably be spent with walks to the beautiful natural park, several miles long, which is one of the best outdoor features of the congress town, and contains a very fine zoological garden, admission to which is free to the public.

Sunday night there will be an international concert, in which the best performers of the Esperantistaro will participate.

One of the most attractive features of the congress will be the meals. It is proposed to have a large eating hall, where the visitors will convene at least twice each day to partake of a meal which, from the scale on which it will be served, can be made cheaper and better than if arranged for by individuals or small groups. A different chairman or "mas-

multaj belaj detaloj de grandioza urbego konstruita laŭ difinitaj planoj, kaj kiu ne, simile al "Topsy," kaj la plimulto el amerikaj urboj, "nur kreskis." La bela Komunista Stacio de St. Louis ŝajnas, kvazaŭ ĝi baraktas por spiro; kaj la grandega, belega konstruaĵo kiun la fervojo "Pennsilvanio" nun konstruas en Nov-Jorko ŝajnas, kvazaŭ ĝi ĵus vadis surteren el la rivero Hudson kaj manĝis grandan mord-aĵon el Nov-Jorko, paŭzante nur ĝin maĉi antaŭ ol mordtiri novan pecegon. Kaj tio ne estas aparte apetitiga parto de Nov-Jorko. Kontraŭ fasado de la Washingtona Stacidomo estas estas granda parko, kun fontanoj. La stacio estas sufiĉe granda, por servi al urbo de milion loĝantoj.

La neformala akcepto de Dro. Zamenhof estos unu el la plej plezurigaj aferoj de la kongreso kaj multaj eminentuloj ĉeestos. Ĝi donos al ĉiuj eblecon koniĝi persone la aŭtoron de Esperanton kaj tiujn el la eŭropaj vizitantoj kiuj estos tiam alvenintaj.

Dimanĉan matenon oni donos al ekleziaj programoj en Esperanto, en juda, katolika kaj protestanta preĝejoj. Tiuj programoj per sia vera noveco altiros centojn da neesperantistoj en Washington, kaj sendube akiros neatentitajn aliĝojn al la Kongreso.

Dimanĉon posttagmeze estos promenadoj en la bela natura parko, longa je kelkaj mejloj, kiu estas unu el la plej bonaj eksterdomaj aferoj de la kongres-urbo, kaj enhavas bonegan zoologian muzeon, ĉe kiu la eniro estas senpaga.

Dimanĉon vespere estos internacia koncerto, en kiu la plej bonaj talentuloj de la esperantistaro partoprenos.

Unu el la plej allogaj aferoj de la Kongreso estos la manĝoj. Oni aranĝos grandan manĝosalonon, en kiu la vizitantoj kunvenos almenaŭ dufoje ĉiun tagon por partopreni manĝon kiu, pro la skalo je kiu ĝi estos donata, povos esti pli malkara kaj pli bona, ol se ĝi estus aranĝita por individuoj aŭ malgrandaj grupoj. Malsama estro aŭ "mastro de

ter of ceremonies" will preside at each meal, and the best talent of the congress will give short speeches, recount anecdotes, sing or render instrumental selections in a brief, digestible program.

The great amusement feature of the week will be the presentation of "As You Like It," a Shakespearean drama to be played by a company of about twenty-five people. The play will be given out of doors, in a natural woodland setting, and some very prominent actors will be found in the caste. It will probably be presented both as a matinee and night performance and will be attended by a great number of Washington people, as well as, of course, all the Esperantists.

The excursion to Mount Vernon, the home of George Washington, will be an occasion in which all Americans will find patriotic pleasure.

A steamboat excursion to the Great Falls of the Potomac will occupy one evening of the week, and it is not at all difficult to guess that it will be a gay occasion. The place is quite famous for the success of the matrimonial proposals made there.

The league baseball game is included in the official amusement program largely for the entertainment of the foreign guests, and the characteristic "American game" will doubtless be even more popular than the bull-fighting in Spain. The baseball rules will be explained in a book printed in Esperanto, and the American "fans" can busy themselves helping the innocents from abroad to follow the plays and hurl resonant, trilling maledictions at the umpire.

The official ball will be an event worth crossing half the continent. The programs will of course be printed in Esperanto, with detailed explanations of the figures in the more intricate dances. They will dance the Virginia reel, lancers and simpler quadrilles, and of course young America will have its innings at two-stepping.

Among the larger amusements of the week will be strewn a great variety of smaller affairs, giving the visitors much

ceremonioj" prezidos je ĉiu manĝo, kaj talentuloj faros paroladetojn, diros rakontojn, kantos aŭ ludos instrumente laŭ mallonga, digestiga programo.

La granda amuzaĵo de la semajno estos la ludo de "Kiel Plaĉas al Vi," dramo el Shakespeare, ludota de aro da ĉirkaŭ dudek-kvin personoj. Tio okazos eksterdome, en natura arbara scenejo, kaj kelkaj eminentaj aktoroj partoprenos en la ludo. Ĝi estos, kredeble, prezentata posttagmeze kaj vespere, kaj ĉeestos granda nombro da Washingtonaj personoj, kiel, kompreneble, ĉiuj Esperantistoj.

La ekskurso al Monto Vernon, la hejmo de George Washington, estos afero en kiu ĉiuj amerikanoj trovos patriotan plezuron.

Ĝi estos vaporboata ekskurso al la Grandaj Faloj de la rivero Potomac, kiu plenpovas facile diveni, ke tio estos gaja povas facile diveni, kiu tio estos gaja afero. La loko estas tute fama por sukceso de edziĝproponoj tie faritaj.

Ludo de basbalo (amerika pilkludo) per ludantoj de la ĉefa "Ligo" estas inter la oficialaj amuzaĵoj, kaj la tipa "amerika ludo" sendube estos pli ĝenerale ŝatata, ol la ludo de toroj en Hispanujo. La reguloj de basbalo estos klarigitaj en libro presita en Esperanto, kaj la amerikaj "fan-oj" (fanatikuloj pri la ludo) povos sin okupi helpante la nespertulojn el eksterlande kompreni la ludojn kaj ĵetegi sonorajn, trilajn malbenaĵojn al la reganto.

La oficiala balo estos afero plene valoranta vojaĝon trans duonon da kontinento. La programoj estos presitaj en Esperanto, kun detalaj klarigoj de la pli malfacilaj dancoj. Oni dancos la *Virginia reel*, *lancers* kaj similajn kvadrilojn, kaj kompreneble la junaj amerikanoj devos laŭvice "dupaŝi."

Inter la pli grandaj amuzaĵoj de la semajno estos miksitaj granda diversaĵo de pli malgrandaj aferoj, donantaj al la

entertainment, as well as practice in speaking and hearing Esperanto. Songs, speeches, playlets, monologues, and the ever-interesting debates of the serious sessions of the congress will add their share to the popular interest.

Among the latter will be, of course, the formal and impressive official opening on Monday; a convention of the U. E. A., open to all; the meeting of the Scientific Association; reports of the Academy and Lingva Komitato; the various separate sessions of special bodies; and the closing session, followed by the departure of the visitors on special excursions arranged.

A post-congress excursion has already been arranged for to Old Point Comfort, Virginia—a place of much historic interest to Americans, and of picturesque beauty attractive to all alike.

There need be no fear of a lack of amusement at the congress. In fact, it would be a matter of regret if the week should be so crowded with functions as to prevent the visitors' seeing the town, for Washington is, in the matter of fine buildings, pleasant streets, lovely parks and *atmosphere*, a city rare enough in America—being quite as unique in its own way as is New York City.

Nobody should miss going to the top of the Monument (using the stairs in one direction at least.) The vista of the city is one never to be forgotten. First, the absence of the sky-scraper makes you doubt that you are really in America, until you see the stars and stripes floating over the Mint underneath you—the home of the almighty dollar. Then you take a long breath and begin to appraise the details of the beautiful panorama before you. The majestic Capitol, reposing in its ample grounds, and topped by the suggestive figure of Liberty in her war-bonnet—something for Americans to think about just now. Stretching westward, a broad mile of the Mall, with its welcome suggestion of leisure and shade; southward, a view of hills and water, the Navy Yard and fortifications; northward, a charming city criss-crossed by beautiful avenues. The impression

vizitantoj multan amuzadon, kiel ankaŭ praktikon en la parolado kaj aŭdado de Esperanto. Kantoj, drametoj, monologoj, kaj la ĉiam-interesaj diskutadoj de la seriozaj kunsidoj de la Kongreso, aldonos siajn partojn al la populara intereso.

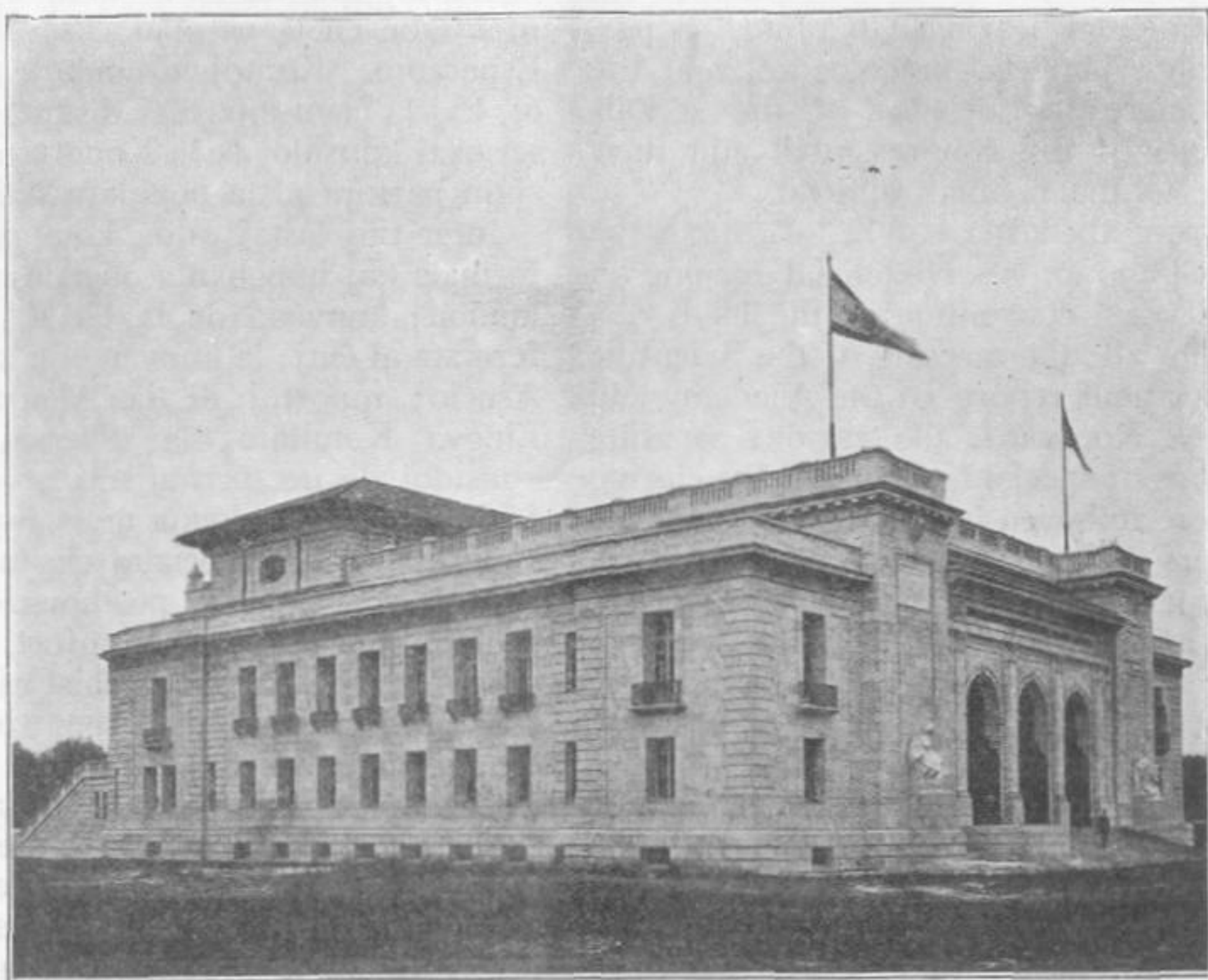
Inter tiuj lastaj estos, kompreneble, la formala kaj imponanta oficiala malfermo lundon; kunveno de la U. E. A., malfermata al ĉiuj; la kunveno de la Scienca Asocio; raportoj de la Akademio kaj Lingva Komitato; la diversaj apartaj kunsidoj de neesperantistaj aroj; kaj la ferma kunsido, sekvata de la foriro de la kongresanoj per specialaj ekskursoj.

Jam oni aranĝis postkongresan ekskurson al Old Point Comfort, Virginia—loko kiu havas multan historian intereson por amerikanoj, kaj pentrindan belecon same por ĉiuj.

Oni ne devas timi mankon de amuzaĵoj ĉe la Kongreso. Do estus bedaŭrinda afero se la semajno estus tiel plenigita de formalaj aferoj ke la kongresanoj ne povus vidi la urbon, ĉar Washington, per grandiozaj konstruaĵoj, belaj stratoj, belegaj parkoj kaj individueco, estas urbo sufiĉe malofta en Ameriko—tiel sola laŭ sia propra maniero kiel estas la urbo Nov-Jorko.

Ĉiuj devas iri al supro de la Monumento (per la ŝtuparo aŭ supren aŭ malsupren). La vido de la urbo estas unu neniam forgesbla. Unue, la foresto de la "ĉielskrapanta" konstruaĵo dubigas vin, unue, ke vi estas en Ameriko, ĝis vi vidos la nacian standardon flirtantan super la monfabrikejo sub vi—la hejmo de la "Ĉiopova Dolaro." Tiam vi prenas longan enspiron kaj komencas mezuri la detalojn de la belega vidaĵo subantaŭ vi. La majesta Regna Palaco, ripozanta en sia larĝa teraĵo, kaj kronita per la sugestiva statuo de Libereco portanta sian militĉapon—io pri kio amerikanoj povas nun ĝustatempe pensadi. Etendanta okcidenten, estas larĝa mejlo de la parko *Mall*, kun ĝia bonvena propono de ripozo kaj ombroj; suden oni vidas montetojn kaj akvon, kaj la havenon kaj riparejon por militŝipoj, kun ĝiaj fortikaĵoj; norde ke la domoj kaj arboj batalas inter si por

OFICEJO DE LA AMERIKAJ RESPUBLIKOJ

is one of trees and houses vying with each other for supremacy. Three miles away the houses seem making their last stand in serried ranks of red apartment buildings, and back of that stands what looks a primitive forest in undisputed possession of the low hills.

However, another writer has promised to describe the city for you, and I leave him the pleasant task. But let me say just this to Americans: Washington is, for itself, worth going to see. I've been there twice, and I want to go back and study it. Not for its traditions, nor its shams, bluffs or reverent memories and bronze monuments, but for something else; some day, dear ones, Liberty is going to put off her war-bonnet, braid her hair down the back and walk calm and unafraid among the people of this country. She didn't tell me the date, so I'm going back to ask her.

belegaj avenuoj. La bildo ŝajnas montri, ke la domoj kaj arboj batalas inter si por kontrolo. Malproksime tri mejlojn la domoj ŝajnas fari lastan barakton per batalvicoj de ruĝaj domegoj, kaj trans tio staras ŝajne primitiva arbaro, sendispute okupanta la malaltajn montetojn.

Tamen, alia verkisto promesis priskribi por vi la urbon, kaj mi lasas al li tiun plezuran taskon. Sed permesu, ke mi diru nur tion ĉi al amerikanoj: Washington, per si mem, valoras vojaĝon ĝin vidi. Mi estis tie dufoje, kaj volas reveni kaj ĝin studadi. Ne pro ĝiaj tradicioj, ĝiaj pretendoj, blufoj aŭ sanktaj memor-aĵoj kaj bronzaĵoj monumentoj, sed pro io alia; unu tagon, karuloj, Libereco demetos sian miltĉapon, plektos siajn harojn en ligon laŭ la dorso portatan, kaj marŝos trankvile kaj sentime inter la popolo de nia lando. Ŝi ne klarigis al mi la daton, kaj mi volas reveni ŝin demandi pri tio!

LA URBO DE LA SESA

ALLAN T. SIMONDS

NU, KARULINO, tenu en via memoro, ke vi ne povas feliĉiĝi farante tion, kion ĉiuj aliaj provas fari samtempe. Ĉiam estu antaŭ la modo, aŭ sekvu ĝin je respekta kaj libera distanco. Ni atendu ĝis la amaso elvagoniĝos. Nun ni povas marŝi sen tiu aspekto de ŝafoj sin premantaj, kiun la homaro ĉiam havas kiam ĝi volas eniri aŭ eliri ian lokon. Apud niaj amerikaj afiŝoj *No Spitting* kaj la francaj *Defense d'* (ion, kion vi volas fari) oni devas meti unu esperantan—*Estas da tempo—ne premu!* Ni havas proverbon, ke unu knabo, laborante, estas unu knabo; du knaboj estas duono da knabo; kaj tri knaboj estas tute neniom da knabo. Same unu homo estas racia; dek homoj estas duone raciaj; sed cent homoj estas tiom da frenezuloj.

Jes, tiu ĉi estas la fama Stacidomo de Washington. Luksa kaj bela, ĉu ne? Ŝajnas, ke cent mil homoj povas facile stari en tiu ĉi promenejo. Tamen, oni diras, ke dum la lasta inaŭguracio de usona prezidanto ĝi preskaŭ ne sufiĉis por la grandaj amasoj kiuj envenis kaj elvenis por tiu ceremonio.

Jen por eliri. Ne, ni ne volas veturilon, ĉar por duonspesmilo ni povas aĉeti ses biletojn por la tramo, kaj per tramo ni povas iri al iu parto de la urbo. Jen nia vagono. Donu al mi dekdu biletojn, Kontrolisto, se plaĉas al vi. Vi trovos, ke la kontrolistoj de tramoj estas multe pli ĝentilaj, tie ĉi, ol en kelkaj urboj.

Je la proksima halto ni eliros por nia hotelo. Post iom da refreŝigo ni estos pretaj por vidadi la urbon. Ĉu vi ne sentas, ke oni estas pli libera tie ĉi, kaj ĉu vi ne ĝojas, ke ni alvenis antaŭ la esperantistaro por bone kaj kviete ĝui la urbon por ĝi mem?

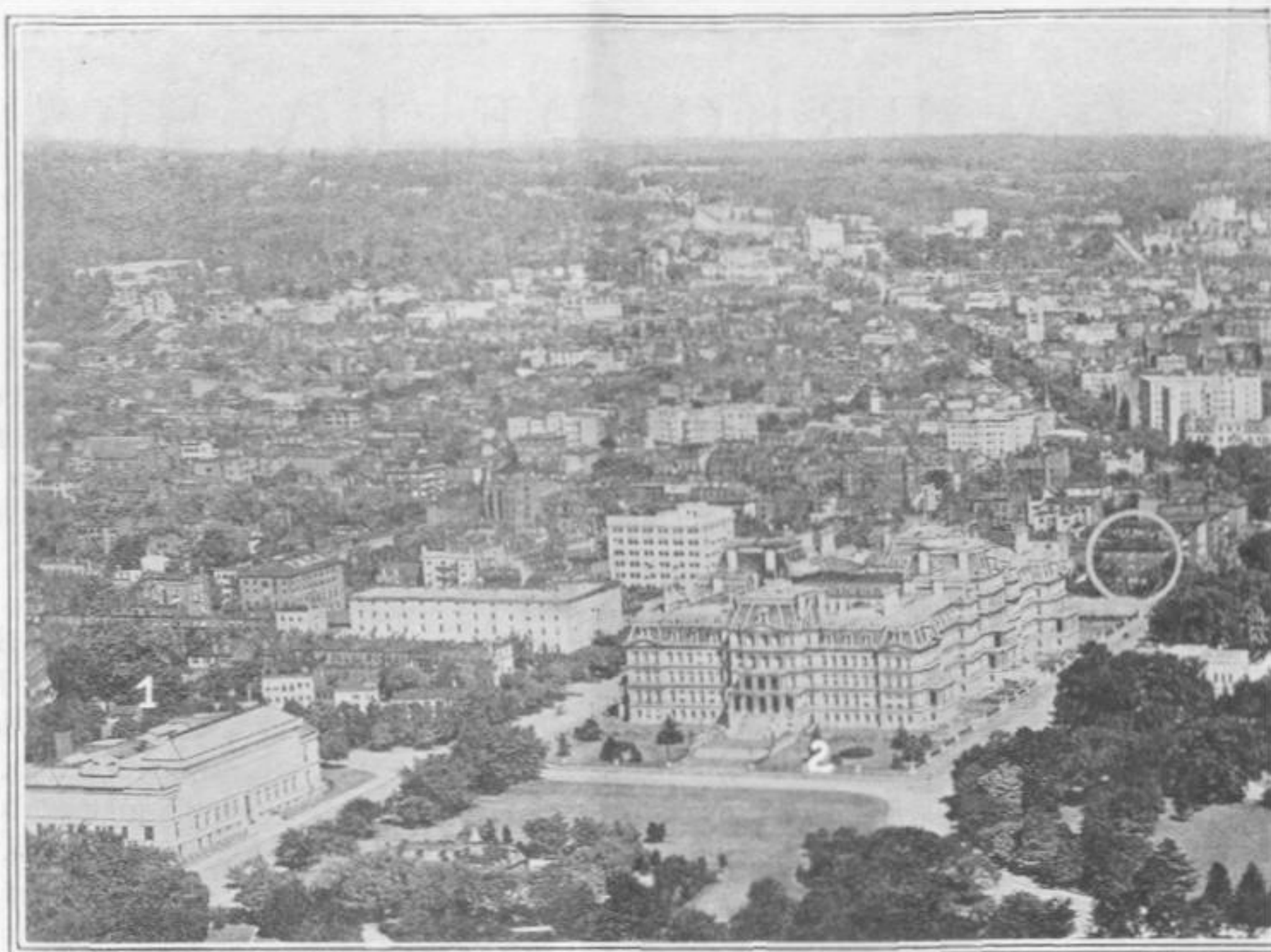
Nun, se vi estas preta, ni kune iros por esplorado. Unue, kompreneble, estas la Regna Palaco. Kial la tramo? Ni povas promeni piede, iom pli ol mejlon, tra belan parkon laŭ la tuta vojo. Kiel dolĉa estas la aero! Vere, ŝajnas ke Washington estas duone urbo kaj duone arbaro. Nu, eble vi volas sidiĝi momenton. Ni studu dumtempe la karton, por vidi, kie ni estas. La verdaĵo sur la karto estas, kompreneble, la parkaĵon. Do, ni iris tra la parkon La Fayette, apud la palaco de la prezidanto, kiun oni nomas Blanka Domo, kaj nun ni sidas en tiu ĉi parko de la Terkulturo. Kiel mik-sita ŝajnas la karto? Neregula? Tute ne. Mi klarigos al vi.

Ekzamenante, vi trovos ke la granda plimulto de la stratoj kuŝas rekte—nord-suden, orient-okcidenten. Nu, la nord-sudaj stratoj havas ne nomojn, sed numerojn. Estas Unua, Dua, Tria, Kvara, kaj tiel plu. Kaj la orient-okcidentaj stratoj ne havas nomojn, sed literojn—stratoj A, B, C, D, E,—ne, ne! oni ne havas Ĉ-straton. Vi estas en Amerika, karulino, kaj la angla lingvo ne havas Ĉo. Kaj eĉ la nomojn de anglaj literoj vi ne povas paroli, ĉar ili estas faritaj tute sen regulo. La nomo de A estas *ej*; Bo oni nomas *bi*; Fo estas *ef*, dum Go estas *ĝi*. Ne, ne, mi provos instrui vin, ĉar vi freneziĝus.

Sed rigardu. Tiu nigra makulo sur la karto reprezentas la Regnan Palacon—la Kapitolon, oni ĝin nomas.

Norden kaj suden de la parko kiu ĝin ĉirkaŭas estas granda strato, nomata Nord-Kapitola kaj Sud-Kapitola strato. Tiu linio dividas la urbon en du partojn, kaj flanke de ĝi la aliaj stratoj havas numerojn Unua Orienta, Dua Orienta, Kvara Okcidenta, Kvina Okcidenta, kaj tiel plu. Kaj orienten de la Kapitolon

RIGARDANTE NORDEN SUR LA URBON

1—Korkorana Galerio de l' Belartoj.

2—Oficejo de la Fakoj de l' Ŝtato, Milito kaj Ŝiparo.

estas alia stratego nomata Orient-Kapitola, kaj teorie tia strato etendas ankaŭ okcidenten, sed laŭfakte ne, ĉar estas simple larĝa parko. Sed la tri strategoj kaj la parko, kiun oni nomas *Mall*, dividas la urbon en kvar kvartalojn, kiun oni nomas Nord-Orienta, Sud-Orienta, Nord-Okcidenta, Sud-Okcidenta.

Laŭ la sistemo de numerigado estas teorie cent numeroj inter du stratoj. Do se vi vin trovas en la nord-okcidenta parto de la urbo kaj vidas, ke la numeroj sur la nordaj kaj sudaj flankoj de la domoj estas 937, 941, ktp., vi scias sen ia demando ke estas naŭ kvadratoj inter vi kaj Nord-Kapitola Stratego. Kaj se vi vidas, ke sur la okcidentaj aŭ orientaj flankoj de domoj la numeroj estas 1157, 1158, ktp., vi scias, ke 11 kvadratoj estas inter vi kaj la divida linio orient-okcidenta. Ĉu tio ne estas simpla?

Kaj komprenu! Vi ne bezonas kompanion aŭ esperante parolantan policanon por diri al vi kie estas nordo aŭ sudo.

El ĉiuj partoj de la urbo oni povas vidi la Kapitolon, kaj ankaŭ la Monumenton. Nu, la monumento staras rekte okcidente de la Kapitulo. Ĉu io estas pli simpla? Nun, se vi volas, ni marŝos al la Kapitulo.

La Kapitulo

Ni ĉirkaŭiros ĝin, por pli bone vidi la fronton, el la oriento. Starante iom malproksime, ni povas mezuri ĝian grandecon, admiri ĝian majestecon kaj ŝati ĝian belecon. Longa pli ol du cent metrojn, larĝa pli ol unu cent, kaj alta preskaŭ cent metrojn, ĝi estas unu el la grandaj konstruaĵoj de la mondo. Majesta ĝi estas, kvazaŭ la krono de la nacio. Bela ĝi estas, per cent kaj ses dek grandegaj kolonoj unupeco hakitaj el granito kaj marmaro; per proporcioj genie elpensitaj; per sia granda turo, kronita per la statuo de la Liberulino—virino, kiun amerikanoj precipe ŝatas honori en bronzo kaj krucumi en karno.

Ĝuinte la eksterajn belecojn, ni nun eniru. Ni trovas nin en la mezo de gran-

DE LA SUPRO DE LA MONUMENTO

3—La Blanka Domo.
4—La Trezorejo.

dega ĉambro, larĝa tridek metrojn kaj alta sesdek. Ĉirkaŭ la malsupra parto estas ok grandaj pentraĵoj pri historiaj temoj. Ili montras: Albordiĝo de Kolombo ĉe San Salvador; Eltrovo de la Rivero Misisipi, de De Soto; Bapto de Pokahonto; Enŝipiĝo de la Pilgrimantoj (religiaj ekziluloj el Anglujo) ĉe Delft-Haven; subskribo de la Deklaro pri Sendependenco; Kapitulado de Burgoyne ĉe Saratoga; Kapitulado de Cornwallis, ĉe Yorktown.

La kvar laste nomataj estis pentritaj de Kolonelo John Trumbull, kiu estis oficiro apud Washington en la Revolucia Armeo, kaj kiu, post la fino de la milito veturis tra ĉiuj ŝtatoj kolektante detalojn kaj portretojn, kaj iris al Parizo por fari portretojn de la francaj oficiroj kiuj estis en la armeo. Fine, post tridek jaroj de preparado, li ricevis permeson de la Nacia Kongreso fari tiujn pentraĵojn. Do ili ne sole estas laŭdindaj pro sia historia valoro, sed estas aparte akurataj en ĉiuj detaloj.

Sed tute ne ĉiuj ornamaĵoj de la Kapitolo estas faritaj de amerikaj artistoj. Super la ok priskribitaj pentraĵoj estas skulptitaj portretoj de Kolombo kaj kelkaj esploristoj kiuj aventuris en Amerikon. Pli alte estas granda friso ĉirkaŭanta la muron kaj reprezentanta diversajn aferojn en la historio de la nacio. La supro de la ĉambro estas baldakeno portanta grandegan alegorian pentraĵon kiu prezentas la apoteozon de George Washington. La heroo estas pentrita kvazaŭ sur Olimpa trono, ĉirkaŭata de grupo reprezentanta la dek tri ŝtatojn, kaj ĉirkaŭ tiuj estas ok grandaj alegoriaĵoj—Libereco, Komerco, Terkulturo, Mekaniko, Marveturado, Artoj kaj Scienco. Tie ĉi estas ankaŭ la grandaj pordoj el bronzo, kiuj rakontas per artaj grupoj kelkajn aferojn en la vivo de Kolombo.

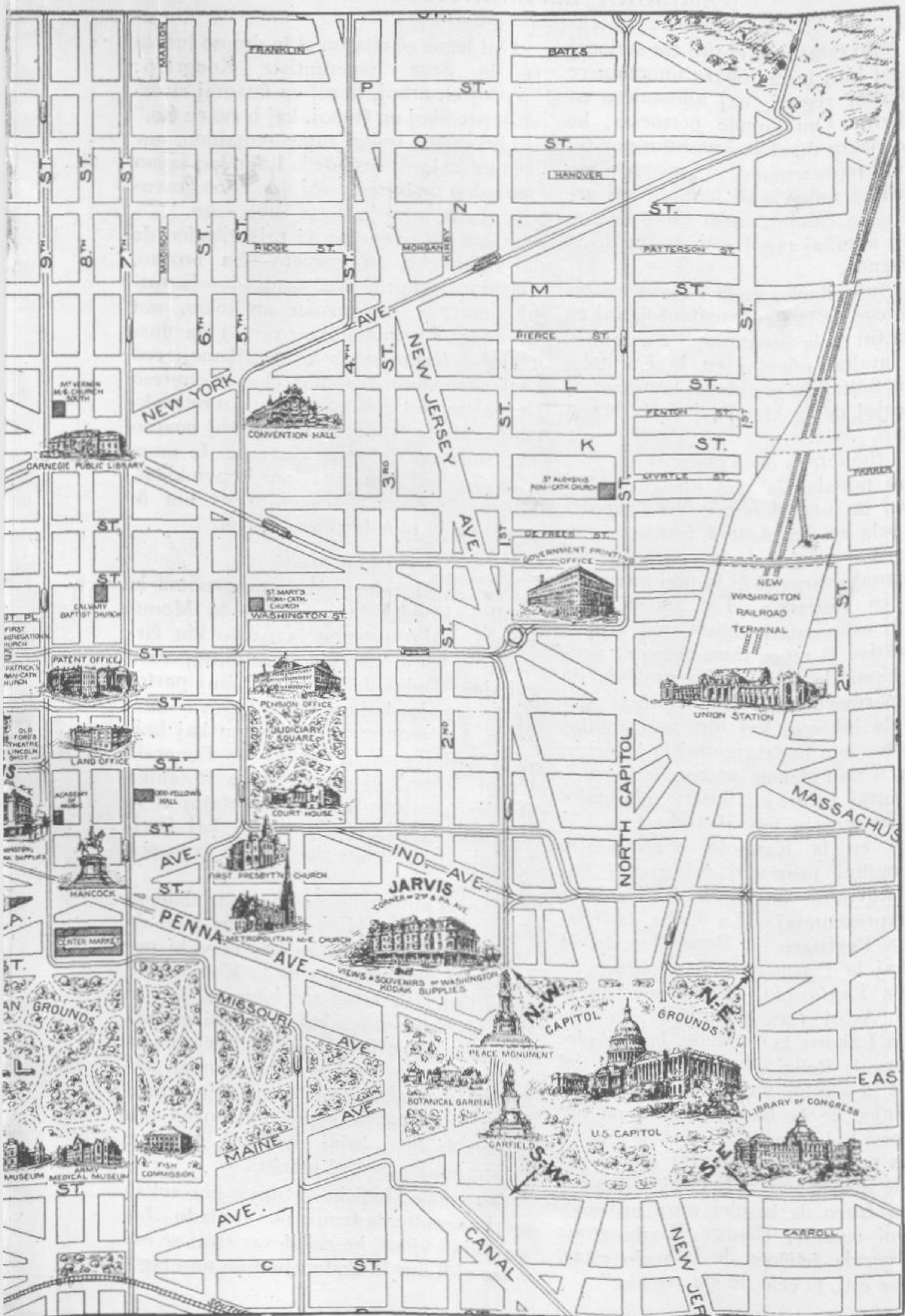
Ĉe unu flanko de la ronda ĉambrego estas la ĉambro de la Nacia Juĝistaro; ĉe la alia, la Aŭlo de Statuoj. La plano, per kiu oni elektas la personojn "indajn"

Map by permission of J. F. Jarvis, whose two Washington stores are located at 135 Pennsylvania Ave., N. W., and

one block from the United States Capitol, and 1015 Pennsylvania Ave., N. W., opposite City Post Office.

por tiu Aŭlo estas unu el tiuj tre seriozaj humoraĵoj kiuj povas okaze unumaniere en monarkaj regnoj, kaj alimaniere en respublikoj. Oni simple permesas, ke ĉiu ŝtato elektu du el siaj naskitoj por tiu senmorta reprezentado. La rezultato estas kurioza miksaĵo de konatoj kaj nekonoj. La ĉambro mem estas belegaj, kaj dum antaŭaj tagoj estis uzata de la Kongresanoj.

En la suda flanko de la Kapitulo estas la Ĉambrego de la Reprezentantoj, kaj en la norda tiu de la Senatanoj. Krom tiuj, kun la multaj oficejoj en la Kapitulo, estas ĵus finitaj du grandegaj konstruaĵoj por oficejoj de la Membroj de la Nacia Kongreso.

Biblioteko de Kongreso

Usono posedas la plej luksan bibliotekon en la tuta mondo. Ne eksterordinare bela en ĝia ekstera formo, la ornamaĵoj kaj artaĵoj de la interno de tiu ĉi konstruaĵo faras el ĝi la plej interesan domon en Ameriko. Laŭ muraj pentraĵoj ĝi estas aparte luksa, kaj ŝajnas, kiel efektive ĝi estas, tiom domo de pentraĵoj kiom de libroj. La multeco de nova marmoro kaj oro ŝajnigas ĝin troaĵo da lukseco, kaj nur post multaj jaroj estos iom malakrigintaj la kolorojn ĝi atingos sian plenan belecon.

La muraj pentraĵoj ilustras plejmulte tradiciajn temojn kaj abstraktaĵojn kaj ne, kiel en la Kapitulo, amerikanojn. Estas multaj pentraĵoj pri grekaj kaj romaj legendoj, kaj inter la idealaĵoj estas reprezentataj: La Leĝo, la Historio, la Registaro, la Bona Regado, la Paco kaj la Prospero, la Anarkio, la Malbona Leĝfarado, la Historio de la Skribaj Artoj (ses pentraĵoj), la Familio, la Laboro, la Studado, la Ludado, la Ripozo, la Religio, kaj tiel plu, kaj tiel plu, ĝis la okuloj vidas tiom da artaĵo kaj belaĵo, ke la lacigita cerbo ne plu povas pesi kaj kompari.

Estas sur la muroj multaj motoj kaj diroj de amerikanoj kaj aliaj. Ekzemple, jen frazo de la plej pura utilismo, kiun oni citas el George Washington: "La ĝenerala feliĉeco de la socio estas, aŭ devas esti, la celo de ĉia regado."

Oni legas eĉ citaĵon el la dramo ludota ĉe la Sesa Esperantista Kongreso: "Voĉoj en arboj, libroj en fluantaj riveretoj, predikoj en ŝtonoj, kaj bono en ĉio."

Oni povus utiligi tutan semajnon, nur legante kaj pripensante la belan kaj saĝan pensadon de la centjaroj, kiu estas gravurita sur la murojn de la Biblioteko.

Estas tute vane provi priskribadon de la Biblioteko en revueto—ĝia bronzo, marmoro, kupro, oro, pentrado—la tutaĵo meritas ne revuan artikolon, sed grandegan volumon kun centoj da ilustraĵoj. Nepre ne sole amerikanoj, sed ĉiuj eŭropanoj venontaj al la Kongreso devos ĝin vidi, ĉar, post kiam oni retransviliĝas de la frapo de brileco kaj noveco kaj superega lukseco kiu estas la unua impresio, oni iom post iom konvinkiĝas, ke tie ĉi estas konstruaĵo pri kiu iu nacio de la mondo povus fieriĝi.

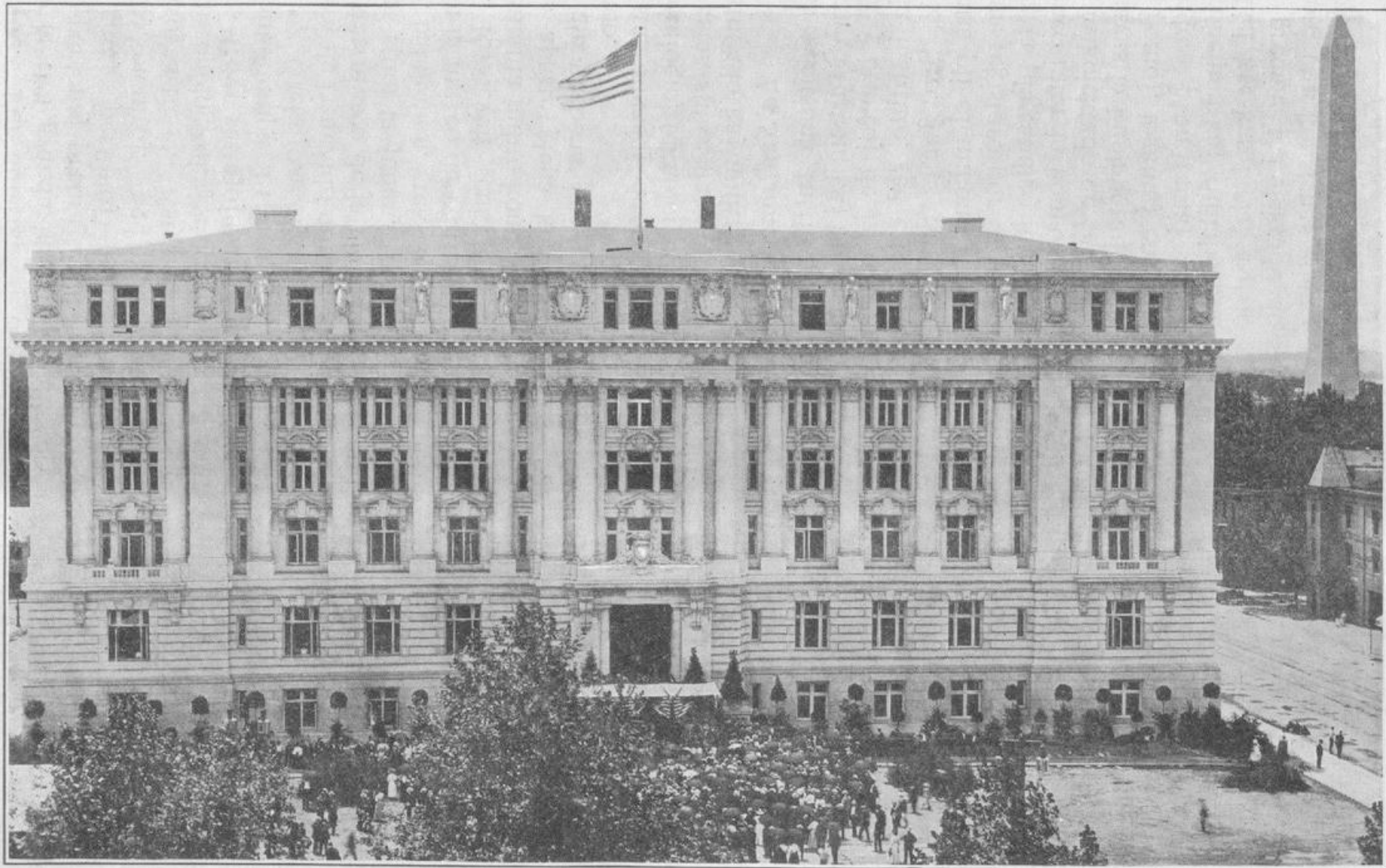
The Mall

Nu, se vi volas, ni ree marŝos laŭ la Mall kaj vidos la urbon de la Monumento. Marŝante en la parko kiu ĉirkaŭas la Kapitolon, vi vidos multespecajn arbojn. Oni kolektis ilin el ĉiuj partoj de la mondo, kaj sur ĉiu vi trovas karteton, kiu montras ĝian nomon kaj hejmon. Jen granda statuo de Generalo Grant. Apud ĝi estas granda Botanika Ĝardeno, en kiu kreskas vegetaĵoj el la tuta mondo—belaĵoj, utilaĵoj kaj kuriozaĵoj. Ĝi meritas duonon da tago por si mem.

Nun ni alproksimiĝas la sudan flankon de la Mall, sur kiu estas longa vico da konstruaĵoj preskaŭ kaŝitaj el vido per arboj. Unue estas tiu de la Komisiitaro pri Fiŝoj. Ĝi estas tre interesa, sed ni iros al Nov-Jorko, kaj estas pli granda kaj bela akvario tie, ĉe Battery Park. Neniu kiu ne estas vidinta grandan akvarion devos maltrafi tiun. En vitraj kestoj, lumataj de supre, oni povas vidi milojn da fiŝoj, belaj, malbelaj, grandaj, malgrandaj. Sed ni marŝu.

Jen estas Medicina Muzeo, kiu ankaŭ meritas multe da tempo por studado—ho, vi baldaŭ vidos, ke oni devas troi se oni volas vidi nur la eksterojn dum unu tago.

DOMO DE L' DISTRIKTO DE KOLOMBIO

La Nacia Muzeo

Nun, ĉu vi volas halti? Estas hontinde nur enkuri kaj elkuri la Nacian Muzeon. Por amerikanoj tre interesaj estas la tiea granda kolekto da memorajoj, personaj propretoj, kaj tiel plu, de eminentaj personoj—generaloj, prezidantoj, pioniroj. Sed por studantoj ĉio sin trovas tie ĉi. Estas grandega muzeo de antropologio kaj etnologio, en kiu oni povas trovi restaĵojn de Kavernloĝantoj de antaŭtempa Francujo, el Egiptujo, Romo, Grekujo, kaj ĉiuj partoj kaj epokoj de la mondo nuna kaj estinta.

Estas muzeo de la religioj, en kiuj oni povas studi la judan, kristanan, mahometan, babilonian, grek-roman, kaj tiel plu.

En la muzeo de Naturscienco (per kiu Sro. Roosevelt senkulpigas sin pro lia tumultanta milito kontraŭ afrikaj bestoj) estas aparte plena kolekto el Ameriko, sed ankaŭ bona kaj granda el la tuta mondo.

Estas muzeoj de geologio, ceramiko, mineralogio, teknologio, ŝipkonstruado—ree estas sufiĉe da vidindaĵoj por multe da studado kaj multaj tagoj.

La Smitsona Instituto

La Smitsona Instituto administras la Nacian Muzeon, kaj krom tio sin dediĉas al ĉiuj branĉoj de la scienco. Ĝi estas nacia instituto, sed estis fondita de unu anglo, Sro. James Smithson, kiu testamentis pli ol miliono da spesmiloj al la usona registaro por la fondo de instituto "por la pligrandigo kaj dissemado de la scienco inter la homaro." En ĝia agado por la kolektado de ĉiuspecaj informoj ĝi havas la kunlaboradon de pli ol dudek mil homoj, loĝantaj en ĉiuj partoj de la mondo. Mondfamaj specialistoj donas al ĝi helpon kaj kunlaboron.

Tiel kreskas la laboro de la Instituto kaj precipe la kolektado de specimenoj, ke oni jam konstruas alian domegon por la Muzeo, dufoje tiel grandan iel la unua.

Fako de Terkulturo

Malmulte okcidente de la Smitsona Instituto estas la registara Fako de Terkulturo, okupante grandan konstruaĵon. Kvankam nia registaro ne estas ankoraŭ

sufiĉe klera por doni al tiu fako por la kulturo de manĝaĵoj kaj utilaĵoj tiom da mono kaj atento kiom ĝi donas al preparoj por milito kaj hombuĉado, la tempo sendube venas, kiam ĝi tion faros. Inter la centoj da sciencaj terkulturistoj kiuj tie ĉi kunlaboras por kreskigi, tra tuta Usono, du herbojn kie antaŭe kreskis nur unu, estas multaj Esperantistoj. Unu el ili estas nia konata Prof. Spillman, kies specialo estas fari instruktaĵajn paroladojn al terkulturistoj pri tiu laŭdinda arto. Kompreneble en la sama fako oni science studas la bestkulturon.

Oficejo de Gravurado kaj Presado

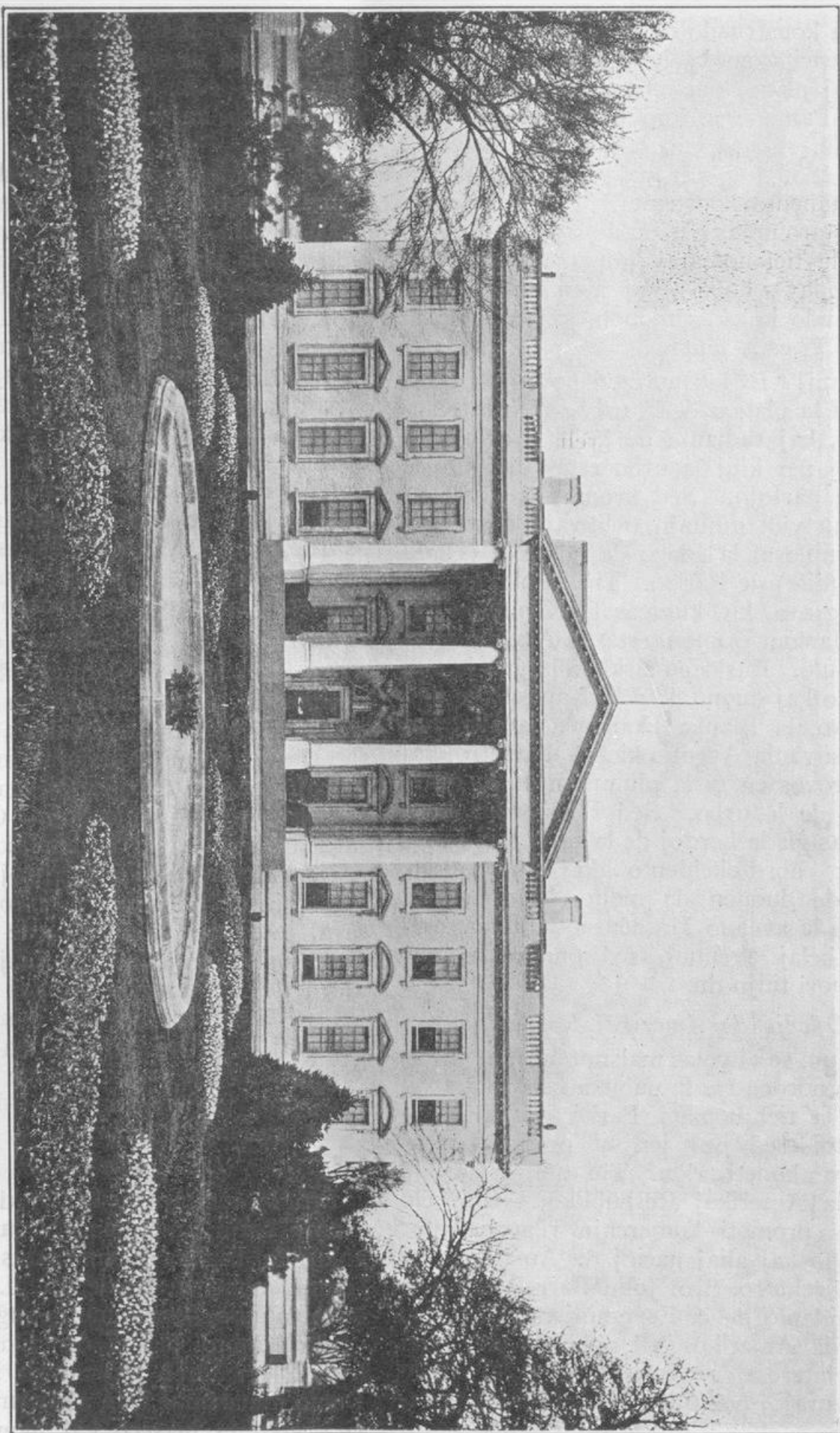
Tiu estas la lasta konstruaĵo antaŭ ol ni atingos la Monumenton. En ĝi oni trovas ne la grandan presejon de la registaro, sed nur malgrandan parton, en kiu oni fabrikas poŝtmarkojn, impostmarkojn, kaj monbiletojn. Ĝi estas tre interesa por specialistoj de la presarto kaj por sentimentuloj kiuj ŝatas vidi la lokon, kie oni fabrikas tiom da mono. Sed nun ni alproksimiĝas la riveron Potomac, kaj alvenas al la granda senarba placo, el kiu sin levas la Monumento.

La Monumento

Je la tempo kiam oni ĝin finis, la Monumento estis la plej alta konstruaĵo en la mondo. Post tiam ĝi estis superata de la turo Eiffel, la konstruaĵoj Singer kaj Metropolitan (la du lastaj en Nov-Jorko). Ĝi estas konstruita el blanka marmoro, ne tute el la plej bona kvalito, sed elhakita laŭ grandaj blokegoj, kiuj donas al la konstruaĵo ŝajnon kaj efektivon de supera fortikeco. Interne estas maŝina levilo, kiu portas eble tri dek personojn, kaj supreniras laŭ sufiĉa malrapideco.

Estas bone supreniri laŭ la ŝtuparo, kaj tre interese estas ekzameni la memorajn ŝtonojn kiuj estas parto de la interna muro. Estas ŝtonoj el kvardek ŝtatoj, el multaj societoj en multaj landoj. Estas unu el la tombo de Napoleono en Sankta Heleno, unu el la Partenono, kelkaj el antikvaj temploj de la malnova mondo, kaj unu el la fama Biblioteko de Aleksandrio.

LA BLANKA DOMO

La konstruado de la Monumento estis komencita en la jaro 1833, kaj laŭ la unuaj planoj oni intencis konstrui grandan Panteonon, kun la monumento por detalo. La societo senmonigis sin en la jaro 1855, kun nur malgranda parto de la monumento konstruita. Poste la usona registaro donis parton de la mono necesa, kaj la tiel nomataj "dimanĉaj lernejoj" (Sunday-schools) kaj aliaj societoj tre la lando kolektis monon, kaj en la jaro 1885 ĝi estis finita.

Nun! El la supro vi povas pli bone studi la planon de la urbo. Jen la Kapitulo, kaj radiantaj de ĝi la kvar rektaj linioj per kiuj la urbo estas dividita en kvar partojn. Sed krom tiuj vi povas ankaŭ vidi multajn oblikvajn avenuojn, tutsimile al la Placo de la Stelo (*Place d'Etoile*) de Parizo. Tiu, la plej granda kaj grava, kiu kunigas la Kapitolon kaj la Blankan Domanon, estas la Avenuo Pensilvanio. Enskribu cirklon, larĝan je unu mejlo kaj duono, kun la Kapitulo ĉe unu flanko, la Blanka Domo ĉe la alia, kaj Pensilvania Avenuo kiel la diametro, kaj vi trovos en ĝi la plimulton en la gravajoj de la urbo. Sed Pensilvania kondukas ĝis la bordoj de la urbo, kaj kuŝas inter nord-okcidento kaj sur-oriento. Norde duonon da mejlo, kaj paralela, estas la avenuo Masaĉusets. Estas multaj belaj avenuoj, sed oni devas nur memori tiujn du.

Oficejo de Amerikaj Respublikoj

Nun, se vi volas malsupreniri, ni promenon norden tra la publikan sportkampon kaj la tiel nomata Parko de la Prezidanto,—sed ne! jen ni preskaŭ pasas gravan konstruaĵon. Tiu estas la Oficejo de la Amerikaj Respublikoj. Ĝia celo estas promoti komercajn rilatojn inter Usono kaj aliaj nacioj de Ameriko, kaj la Direktoro, Sro. John Barrett, estas la prezidanto de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko. Ĝi publikas tre belan kaj interesan monatan revuon, el kiu la ĝravuraĵoj por tiu ĉi artikolo estas pruntataj.

Kontinenta Aŭlo

Tiu aŭlo, kiun ni ĵus pasis, apartenas

al la "Filinoj de la Amerika Respubliko" kaj kostis al ili sep cent mil spesmojn. Tamen, ĝi estas malgranda detalo de Washington, kaj ni ne havas tempon por eniri.

Art-Galerio Korkoran

Jen estas unu el la ĉefaj interesaĵoj de Washington. Fondita de W. W. Corcoran en la jaro 1869, ĝi estas nun grava nacia instituto plena je belaĵoj kaj artaĵoj. Tute neeble estas fari ĉe partan liston de la skulptaĵoj kaj pentraĵoj. Oni trovas tie ĉi multajn kopiaĵojn de eŭropaj, kaj inter la belaj originalaĵoj estas la fama "Greka Sklavino," skulptita de Hiram Powers, el Vermont. La konstruaĵo mem estas tre arta kaj interesa, dum la enhavo meritas multan tempon. Marde, ĵaude, dimanĉe kaj sabate oni eniras senpage. Lunde, vendrede kaj merkrede la pago estas duonspesmilo.

Konstruaĵo de l' Ŝtato, Armeo kaj Ŝiparo

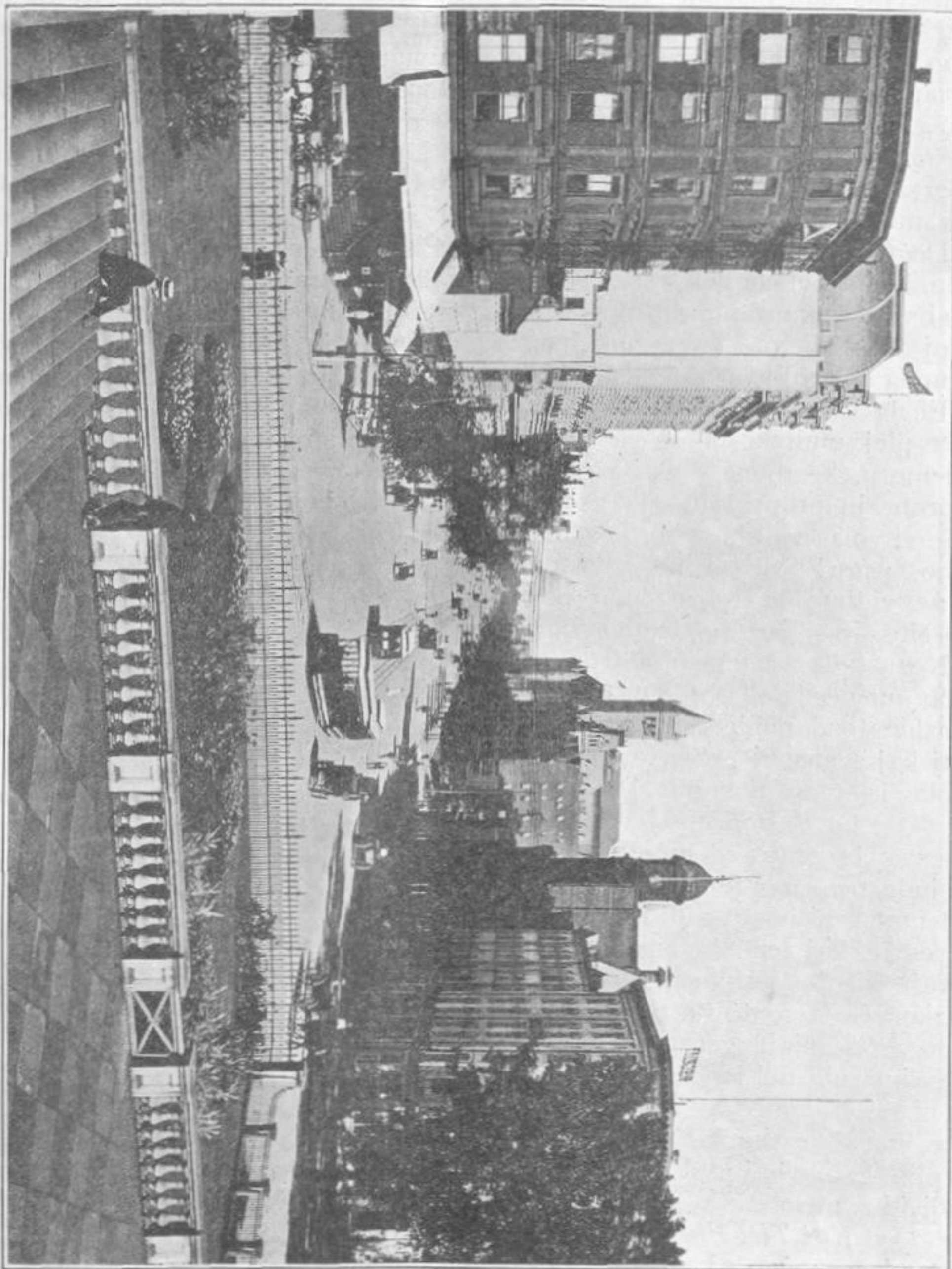
Jen ni vidas la plej grandan kaj luksan oficejon en la tuta mondo, en kiu funkcias la tri nomitaj fakoj de la registaro. Ĝi enhavas du mejlojn da marmoraj koridoroj, centojn da oficejoj, kaj multajn kuriozaĵojn kaj interesaĵojn. Ĝi ne estas tute malfermata al la publiko, sed oni povas eniri la publikajn partojn kaj vidi modelojn de militŝipoj, armilojn ĉiuspecajn, proprajn armilojn de Generalo Washington, kaj multajn aliajn memoraĵojn de eminentaj amerikaj militistoj. En tiu ĉi konstruaĵo estas konservitaj la publikaj rekordo de la usona registaro, kaj ĝi estas konstruita precipe el granito, marmoro, fero kaj bronzo—do konsiderata sendanĝera je brulo.

La Blanka Domo

Pro la multaj priskriboj de socialaj aferoj kiujn amerikanoj legas en ĵurnaloj, la Blanka Domo estas tre bone konata, almenaŭ teorie, al ili. Ĝia orienta ĉambro, blua ĉambro, ruĝa ĉambro, verda ĉambro, kiu el Ameriko ne estas leginta pri tiuj? Kvankam la Blanka Domo nunatempe tute ne harmonias kun la kreskanta lukseco kaj moneco de la registaro, ĝi estas bela kaj ĝojiganta memoraĵo de la simpleco de estintaj

RIGARDANTE LAŬ AVENŬO PENSILVANIA AL KAPITOLO

tagoj, kaj sin montras taŭga loĝejo por Lincoln kaj Jackson. Kompare kun la reĝaj palacoj de kelkaj eŭropaj nacioj, ĝi estas, almenaŭ, malgranda, kvankam laŭ ekstera beleco kaj digneco ĝi estas sufiĉe pli bela ol multaj. Kompreneble la amerikaj kongresanoj, almenaŭ, volos ĝin vidi.

La Trezorejo

Laŭ vidpunkto de arkitektura beleco kaj graveco, la Trezoreja Konstruaĵo, apud la Blanka Domo ĉe la orienta flanko, estas la plej grava, krom la Kapitulo. Ĝi havas tutan longecon de cent kvardek metroj, kaj la fasado estas ornamita per tridek ok grandaj kolonoj. Tie ĉi la

registaro traktas siajn financajn aferojn kaj konservas sian monon. Laŭ la reguloj ĝi konservas ĉiam oran monon ĝis la sumo 100,000,000 dolaroj—do pli ol unu dolaro por vi kaj unu por mi kaj ĉiu alia amerikano. Ĉu vi iam pensis, ke la *payable to the bearer on demand* (pagebla al la portanto laŭ postulo) kiun vi legas sur via monbileto estas simpla formal-aĵo? Do prezentu ĝin ĉe la fenestreto, kaj vidu, kiel rapide oni enprenos ĝin kaj donos al vi arĝentan aŭ oran monon, laŭ la vortoj de la bileto. Tie ĉi oni elpagas milionon da dolaroj kvazaŭ ĝi estus bagatelo. Eĉ la ĉambro, en kiu oni pagas, estas la plej multekosta en la mondo. Kaj memoru, ke ni ne devas pagi vidi niajn proprajn proprecojn en Washington. Se vi volas vidi la reĝan kronon en Londono, pagu! Se vi ne povas esti feliĉa ne vidinte la robon kiun portis Reĝino No. — kiam ŝi edziniĝis kun la Reĝo No. —, vi tamen akiros vian feliĉecon nur per la ellaso de mono. Sed en Washington, publikaj aferoj estas publikaj kaj senpagaj—eble ĉar la hotelistoj volas la tutan monon?

La Poŝtofiĉejo

Jen estas la centra domo de la plej granda industrio en la tuta mondo. Se ni havus tempon, ni povus vidi en ĝi multe da interesaĵo, kaj sendube elportus kelkajn novajn ideojn. Almenaŭ ni iri aĉeti poŝtmarkon ĉe la fonto de tiu poŝto kiu tiel bone servas niajn gepatrojn kaj kiu estas servinta nin tiel longe. Vere, vere, amiko, ni tie ĉi komencas pli bone kompreni ke homaj institucioj estas grandaj aferoj, pli efektive kaj pli longe vivantaj, ol la individuo mem.

Kaj Tiel Plu

Vi estas lacega, ĉu ne? Jes, oni devas havi tutan semajnon nur por vidi la urbon. Ni ankoraŭ ne estas vidinta la Registaran Presejon, la plej granda presejo en la mondo. Nur por viziti tiujn partojn, kien vizitantoj povas eniri, postulus du horojn. Kaj estas la Oficejo de Pensioj, je kiu oni havas rekordojn pri ĉiuj soldatoj kaj marmilitistoj, kaj traktas aferojn pri pensio de ili kaj dependantoj. Ni ne estas ankoraŭ sufiĉe intelligentaj aŭ humanaj por pensii laboristojn

kaj maljunulojn kiuj servas per aliaj manieroj ol per pafiloj, sed ni lernas; kaj, iom post iom, ni fariĝos preskaŭ humanaj en niaj publikaj aferoj. La Oficejon de Pensioj vi sendube volos vidi. Ĝi estas granda kaj interesa konstruaĵo.

La Oficejo de Patentoj estas vidinda, la Urbodomo, la Muzeo de la Higieno, la Militŝipejo, la Teatro Ford, kie oni pafis Lincoln, la Oficejo de la Nombriĝado (*census*), la Armilejo, kaj ni ne estos vidintaj la urbon ĝis ni ĉirkaŭveturos ĝin per tramo kaj aŭtomobilo. Parkoj kaj statuoj, belaj avenuoj kaj fontanoj—kio? Ho, vi ne sciis, ke estas tiom da vidindaĵoj en unu amerika urbo? Efektive ne estas en alia; sole Washington, kiel la nacia kapitulo kun la nacia trezorejo por provizi la belaĵojn povas tiom prezenti.

La Tombejo ĉe Arlington

Neniu, kiu venos al Washington, devos lasi ĝin ne vidinte la Nacian Tombejon ĉe Arlington (trans la rivero, en la ŝtato Virginio). Pli ol dek ses mil soldatoj estas tie ĉi enterigitaj, kaj la nacia registaro bone zorgas la kampon. La loko mem estas fame bela, kaj estis dum antaŭaj la hejmo de G. W. Custis, kaj poste de Robert E. Lee. La Tombo de la Nekonataj Mortintoj kaj la Templo de l' Famo estas la ĉefaj arkitektaĵoj, krom la malnova domo de Custis, kiu ankoraŭ staras.

NATIONAL EDUCATIONAL ASSOCIATION.

The Boston Esperanto Society has been asked to prepare and present an Esperanto exhibit at the convention of the National Educational Association, which meets in that city, July 2 to 8. This exhibit will be on view at the Old Art Museum, which the chief meetings of the Educational Association are to be held. The big Esperanto flag will be there, explanations of the grammar of Esperanto will be made with the leaf chart which Mr. Baker used in his lectures. Keys and "Tutoj" will be distributed and sold, and there will be an impressive exhibit of Esperanto books and periodicals. The Boston Esperanto Society is a live organization and quite capable of making the most of such an opportunity. Teachers and friends of teachers should communicate with all they know who will attend the convention (about sixty thousand are expected) and recommend their consideration of the Esperanto exhibit.

NACIA POSTOFICEJO

DANKO PRI KLIŜOJ

La kliŝoj pri la urbo Washington, aperantaj en tiu ĉi revuo, estas pruntitaj de la oficiala ĵurnalo de la Oficejo de Amerikaj Respublikoj (*Bureau of American Republics*). Tiu revuo estas unu el la plej allogaj "oficialaj" ĵurnaloj en la mondo. Laŭ redaktado, ilustrado kaj presado ĝi sekvas la stilon de la plej sukcesaj amerikaj monataj revuoj, kaj tre

mankas en ĝi la seka, oficiala, formala karaktero per kiu oni antaŭe senefikigis oficialajn eldonaĵojn. Ĝi estas presata dulinge—angle kaj hispane—kaj havas kiel celon la pli intiman konigon de la amerikaj nacioj. La direktoro de la *Bureau* kaj ĉefa redaktoro de la nomata ĵurnalo estas ankaŭ prezidanto de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko—Sro. John M. Barrett.

DUA PROPAGANDA VOJAĜO

POST la tre sukcesa rondvojaĝo kiun la samideanoj de okcidentaj ŝtatoj aranĝis por mi, mi ne esperis havi eĉ pli bonan sukceson en orientaj ŝtatoj. Precipe estis la penso, ke Esperanto estas pli nova en la okcidento, kaj tial pli alloga temo por paroladoj. La orienta vojaĝo tute konvinkis min, ke en ĉiuj partoj de Usono estas granda intereso pri Esperanto, kaj ke mankas nur en kelkaj lokoj sindonaj, kompetentaj kaj energiemaj personoj por direkti kaj kontroli tiun intereson. Kompreneble tiu intereso ne povas ekzisti tre grande inter neinstruitaj homoj—mi parolas nur pri bonedukitaj personoj kiuj legas la ĵurnalojn kaj en kelkaj rilatoj provas sin sciigi pri la progreso de la mondo.

Prairie du Chien

En tiu urbo, ŝtato Viskonsino, Sro. Jules E. Crary aranĝis la paroladon kaj instruas malgrandan klason. Sro. Crary mem parolas bonege Esperanton, kvankam li neniam antaŭe aŭdis la lingvon.

Cedar Rapids, Iowa

Tie, en la publika biblioteko, okdek personoj aŭdis la paroladon. El tiuj, preskaŭ kvardek restis post la fino por konsiliĝi pri fondo de klaso, kaj oni skribas, ke poste pli multaj aliĝis. Prof. James E. Gow, el Coe College, scienca profesoro, prizorgis la aferon.

Normal, Illinois

Tie sin trovas la ŝtata Normala Lernejo (lernejo por instruistoj) kaj preskaŭ kvar cent personoj ĉeestis la paroladon. Ĉar la lernejo baldaŭ estis fermota por la somero oni ne provis fondi klubon.

Cardington, Ohio

Fraŭlino Ann Beatty aranĝis por la parolado en Cardington, kaj kvankam estas nur malgranda vilaĝo kaj pluvego malhelpis, pli ol cent personoj, plimulte gejunuloj, ĉeestis la paroladon. Kelkaj

junaj esperantistinoj kantis himnojn en Esperanto.

Springfield, Ohio

Tie la parolado estis en luterana kolegio, sub zorgado de H. K. Randall, studento. La aŭdantaro ne estis granda, sed kelkaj personoj interesiĝis kaj ekkomencis la studadon de Esperanto. La ĵurnaloj donis favorajn raportojn.

Cincinnati, Ohio

Oni aranĝis tri paroladojn. La unua estis al tri cent knaboj en teĥnika lernejo, la dua al la studentoj en la Universitato de Cincinnati, la tria nokte ĉe la Y. M. C. A. En Cincinnati oni aŭdas bonan Esperanton, kaj pli ol dek personoj promesas, ke oni vidos ilin en Washington dum la sesa.

New Lexington, Ohio

Tie ni havis malgrandan aŭdantaron posttagmeze dimanĉon, kun nemulte da intereso. Du aŭ tri diris, ke ili studos Esperanton.

Wheeling, West Virginia

En tiu urbo estas multe da intereso, dankon al la longa ekzistado de energia klubeto. Mi parolis matene al ses cent studentoj en alta lernejo, kaj ili preskaŭ unuanime esprimis deziron havi Esperanton en la lernejo. Poste estis parolado al lernantoj en komerca lernejo de Elliott, kaj al knaboj en katolika lernejo. Vespere estis la "formala" parolado en preĝejo, kaj ĉirkaŭ du cent personoj ĉeestis, montrante grandan intereson. El Wheeling granda nombro venos al Washington.

Bellaire, Ohio

En Bellaire Sro. W. C. Warnock kaj kelkaj samideanoj faris la antaŭaranĝojn. Estis parolado en katolika lernejo al cent geknaboj, al du cent studentoj en alta lernejo, kaj vespere ĉirkaŭ cent personoj ĉeestis la paroladon, el kiuj multaj prenis librojn kaj komencis studadon. En Bel-

laire Fraŭlineto Adelaide Sherman faris amuzan deklamon kun bildoj.

Bethany, West Virginia

Tie, en la Kolegio, la ĉambrego estis tute plena je kelkcentoj da studentoj, kaj multaj devis stari. Sino. Flora Williams, la fama kantistino kiu tiel ĉarme amuzis la kongresanojn en Chautauqua lastan someron, kantis; kaj Dro. W. S. Hamilton, el Wheeling, faris interesan deklamon. Multaj studentoj esprimis deziron fondi klubon.

Erie, Pennsylvania

En Erie la parolado estis sub aŭspicoj de la komerca klubo, kaj estis tute sukcesa. Oni plenigis la ĉambron kaj multaj staris. Antaŭe, kaj post la parolado la ĵurnaloj bone pritraktis Esperanton. Krom la "oficiala" parolado mi parolis ankaŭ al ok cent studentoj en alta lernejo. Sroj. Wilson kaj Burgess aranĝis la aferon. Ili ambaŭ venos al Washington, kaj kelkaj aliaj el Erie faros same, se eble.

Fredonia, New York

En la unua publika parolado pri Esperanto en tiu malgranda urbo, spite pluvo, kaj granda koncerto kiu tiris centojn da la plej kulturitaj loĝantoj, pli ol du cent ĉeestis. Ni tute ne esperis vidi pli ol unu cent. Sro. Westwood, kiu prizorgis la aranĝojn, venos al Washington, kaj li esperas fondi grandan klubon en Fredonia dum la aŭtuno.

Buffalo, New York

La aŭdantaro en Buffalo estis malgranda kaj plejparte konsistis el Esperantistoj el Buffalo kaj Niagara Falls. El la du urboj kelkaj diris ke ili venos al Washington por la Sesa.

Alfred, New York

La parolado en la kolegio altiris ĉirkaŭ kvardek personojn. Kelkaj interesiĝis, kaj post la parolado oni sukcesis fondi klubon, kiu nun gaje floras. Prof. Lloyd R. Watson aranĝis la paroladon kaj nun instruas la klason de studentoj, instruistoj kaj vilaĝanoj.

Ithaca, New York

Tie sin trovas la fama universitato Cornell, en kiu la parolado okazis. Spite

terura pluvego malgranda aŭdantaro kolektiĝis, kaj la sekvantan semajnon Dro. Besemer fondis klubon, kiun li nun instruas. La ĵurnaloj donis multe da spaco al Esperanto. Kompreneble Dro. Besemer venos al Washington, kaj ne sole.

Herkimer, New York

En tiu urbo, oni postulis enlasan pagon, kiu egalas la elspezojn de la afero, kaj havis malgrandan aŭdantaron. Kelkaj novaj anoj aliĝis al la loka klubo.

Worcester, Massachusetts

La parolado tie altiris ĉirkaŭ cent personojn, el kiuj dudek kvin aliĝis al nova kurso por lernantoj. La *Worcester Esperanto Club* nun bone prosperas. La sekretario estas Sro. Odiorne Gleason. Sro. Metcalf faris aranĝojn pri la parolado.

Manchester, New Hampshire

Malgraŭ sincera kaj malsekiga pluvo, la aŭlo ĉe Instituto de Artoj kaj Sciencoj estis plena je aŭdantoj, el kiuj kvardek aŭ kvindek estis jam Esperantistoj, kaj bone komprenis paroladon en Esperanto. Ok virinoj kantis bele la himnon "Ho Mia Land', Pri Vi." Manchester sendos kelkajn al Washington. La ĵurnaloj multe raportis pri Esperanto.

Waterville, Maine

Sabaton nokte, la parolado en loka kolegio altiris sesdek personojn. Jam ekzistas du klubetoj en Waterville, kaj kelkaj lernas Esperanton.

Portland, Maine

Tie, sur la Hotelo Falmouth, ni flirtigis la grandan standardon super la ĉefa strato de la urbo, kaj la tuta urbo faris konjektojn kaj parolis pri ĝi, ĝis la *Argus* presis klarigon. La aŭlo kie okazis la parolado estis plena ĝis la pordoj, kaj kelkaj varbitoj aliĝis al la loka klubo. Estis ankaŭ parolado en publika lernejo. El Portland kelkaj venos al la Sesa.

Brockton, Massachusetts

En Brockton la parolado estis sub aŭspicioj de la Eklezio de la Nova Jeruzalemo, kaj tiel pluvegis, ke eĉ el tiuj, kiuj jam aĉetis biletojn nur la duono venis al la parolado. Fred R. French el Campello, kiu zorgis la aranĝojn en Brockton, nepre venos al Washington.

Providence, Rhode Island

En Providence ne pli ol kvindek ĉeestis la paroladon, el kiuj eble la duono estis jam Esperantistoj. El la ceteraj, kelkaj interesiĝis kaj studas Esperanton.

Boston, Massachusetts

La parolado okazis en la Publika Biblioteko, kaj ĉeestis eble du cent personoj. Oni skribas poste, ke granda nombro (inter kvindek kaj sepdek kvin) novaj lernantoj aliĝis al la movado kaj partoprenas la kursojn. El Bostono granda delegitaro venos al la Sesa. Ili senĉese parolas Esperanton, kaj nur en specialaj okazoj oni povas havigi anglan vorton el Bostona Esperantisto. En la restoracio kie ili kutime manĝas, la kelnerinoj komprenas bone Esperanton.

Hartford, Connecticut

Dro. Kent Oakley Brown faris aranĝojn en Hartford, kaj la parolado okazis ĉe Y. M. C. A. Ree estis pluvo, sed el la kvardek ĉeestantoj dudek aliĝis al nova esperantista societo kaj studadas la lingvon. Inter tiuj estas reprezentataj almenaŭ ses naciecoj.

Mystic, Connecticut

En tiu antikva kaj bela urbeto apud la maro la parolado okazis dimanĉon posttagmeze ĉe la socialista aŭlo, laŭ administrado de Edward Perkins Clarke. Viroj kaj infanoj plenigis la ĉambron, kaj aŭskultis kun evidenta intereso.

Urbo Nov-Jorko

Tie la parolado okazis dimanĉon vespere, unuan de Majo, ĉe la Preĝejo de la Supreniro (*Church of the Ascension*), ĉe la kruciĝo de Dekunua strato kaj Kvina avenuo. Tiu estas unu el la plej famaj preĝejoj de la urbo, kies pastroj estas Felix Adler kaj Alexander Irvine, kaj ĝi estas kvazaŭ religia renkontejo por intelektuloj. La lekcia ĉambro estis tute plena, kaj multaj devis stari. La intereso estis kuraĝiga, kaj entute montras, ke la ideo de internacia lingvo estas viviga en Nov-Jorko, kvankam pro lokaj kondiĉoj ne estas facile subteni fortan lokan klubon.

Newark, New Jersey

Tie, Sro. A. L. DeGroff faris arangojn

kaj la parolado okazis en preĝejo. Fraŭlino Marvin, el Newark, kantis, kaj tio sendube pligrandigis la aŭdantaron, ĉar mi estis tute surprizita trovi almenaŭ kvar cent aŭdantojn, kiuj ĝentile aŭskultis dum tuta horo. Poste multaj donis siajn adresojn al Sro. DeGroff, kiu klopodos fondi klubon en aŭtuno. Ĉar li baldaŭ iros al Eŭropo kun sia familio, li ne povos ĉeesti la Sesan.

Princeton, New Jersey

Tie la bone konata profesoro, George Macloskie, aranĝis por la parolado, kiu okazis ĉe la universitato. Ree estis pluvo, sed ĉirkaŭ cent kvindek studentoj ĉeestis, kaj multaj aliĝis al kurso instruota de Prof. Macloskie. La loka ĵurnalo, *Princetonian*, tre favore traktis la aferon.

Brooklyn, Nov-Jorko

Tie, ĉe la Y. M. C. A., la aŭdantaro ne estis granda, kaj el la ĉeestantoj multaj estis Esperantistoj. La sekvantan nokton estis parolado ĉe la Hebrea Unuiĝo por Junaj Viroj, kaj ĉirkaŭ cent ĉeestis. Oni fondis entuziasman klubon, instruotan de Sro. Reich.

Elizabeth, New Jersey

En Elizabeth, pro pluvo kaj sabato, la aŭdantaro estis tre malgranda (ne pli ol tridek personoj). El tiuj kelkaj interesiĝis. Sed la ĵurnaloj donis multe da spaco al Esperanto, kaj la standardo, kiu du tagojn flirtis super la konstruaĵo de la Y. M. C. A., altiris multe da atento. Oni esperas fondi grandan klubon en Elizabeth dum la aŭtuno. Rolland B. Moore, ĵurnalisto, zorgis la aranĝojn. Kelkaj lokaj Esperantistoj esperas veni al Washington.

George School, Pennsylvania

Tiu estas Kvakera lernejo por gejunuloj, apud Filadelfio. Pli ol cent studentoj aŭdis la paroladon, kaj oni decidis fondi kurson en la aŭtuno.

Filadelfio

Ĉe la Publika Biblioteko cent kvindek personoj ĉeestis la paroladon, kaj kelkaj novaj aliĝis al la movado. El tiu urbo multaj venos al Washington.

Chester, Pennsylvania

Tie la parolado estis sub administrado

de Sro. E. W. Sheffield, sekretario de la Y. M. C. A. (Kristana Unuiĝo por Junaj Viroj). La aŭdantaro estis pli granda, ol oni esperis, kaj dudek kvin personoj esprimis deziron aliĝi al kurso por studi Esperanton. Sro. Henry Hetzel, el Moylan, kondukos la instruadon.

Harrisburg, Pennsylvania

En tiu urbo, sub administrado de Sro. H. M. Hoke kaj kelkaj amikoj, la parolado okazis en la fama regna palaco (kapitolo)—fama tiel pro sia belega lukseco kaj granda kosto (dudek ses milionoj da spesmiloj) kiel pro la fakto ke kelkaj oficistoj nun pensadas en malliberejo pri la ŝteloj kiujn ili faris dum ĝia konstruado. Ĝi estas ekster ia dubo la plej luksa tia konstruaĵo en Usono. Ĉirkaŭ du cent personoj ĉeestis la paroladon, kaj kvardek restis poste por fondi klubon, kiun prizorgos Sroj. Hoke kaj McKirdy. Estis parolado al pli ol mil studentoj en alta lernejo.

Arden, Delaware

Arden estas vilaĝeto de la simpla vivado por altanimaj talentuloj. La maniero de vivo estas tute simpla kaj ĉarma. Oni havigis bonegan aŭdantaron, kiu tre inteligente atentis la paroladon, kaj multaj novaj aliĝis al loka klubeto. Oni skribas, ke nun la klaso havas tri kunsidojn ĉiusemajne. Inter la Ardenanoj estas la fama novelisto, Sro. Upton Sinclair, kies novelo *The Jungle* tiel furiozigis la buĉistojn de Chicago antaŭ kelkaj jaroj. Sro. Sinclair solene ĵuris per la sankta libro (American Esperanto Book) ke li lernos Esperanton kaj venos al la Sesa. Sro. Frank Stephens, lia filo Donald Stephens, kaj multaj aliaj sendube venos el Arden.

Cleveland, Ohio

En Cleveland estas unu Komerca Alt-

lernejo, kie oni instruas pri modernaj kaj praktikaj temoj. Tie oni paroladis pri Esperanto al ses cent gelernantoj. Vespere, ĉe unu el la multaj bibliotekoj de la urbo, cent kvindek personoj kunvenis por aŭdi pri la lingvo. Kelkaj el la loka societo diras, ke ili venos al Washington.

Meadville, Penna.

En la Kolegio "Allegheny" ni havis aŭdantaron de tri cent studentoj, kaj vespere ĉirkaŭ cent kvindek personoj ĉeestis la paroladon. La sekvantan matenon la estro de la altlernejo akceptis paroladon al la studentoj. Entute Meadville estas jam multe esperantema, kaj oni esperas starigi la lingvon en lernejoj post ne longe. Almenaŭ unu el Meadville venos al Washington.

Detroit, Mich.

Ĉar estis sabato, la aŭdantaro en Detroit estis malpli ol unu cent, sed el tiu nombro multaj estis jam Esperantistoj aŭ estis pretaj komenci la studadon de la lingvo, kaj multaj diris, ke ili venos, se eble, al Washington por la Sesa. Dro. Yemans, vic-prezidanto de la E. A. N. A., Dro. Sidel, Fno. Mears, Sro. Dodge, kaj aliaj, reprezentos Detroit.

Konkludoj

Sendube la ĉefa rezultato de la vojaĝo estis la granda anoncado kiun la ĵurnaloj donis al Esperanto. Ekzemple, en Buffalo, kie nur kvindek personoj ĉeestis la paroladon sabaton nokte, cent mil legis pri ĝi dimanĉon matene. Ĉie mi trovis, ke estas granda populara intereso pri Esperanto, pli malpli klara kompreno pri ĝia celo, kaj multaj miloj kiuj tute ne studos la lingvon tamen komprenas pri ĝi kaj aprobas la ideon. Ili tute volas, ke oni instruu ĝin en publikaj lernejoj.

LITERATURO

LA AMANTOJ DE GERTO.

*Laŭ William Norris tradukis E. J. Burnham
(Daŭrigo)*

SED Olafo sciis ke li enamiĝis, kaj la tutan tagon li rave estis nutrinta tiun amon; li ruĝiĝis ankoraŭ pli pro la rido de Luknaro, ĉar tiuj du malofte bezonis laŭvorte diri unu al alia, sian pensojn, kaj certe ne nuntempe. En lia konfuzo, li kurbigis sian kapon malsupren tiel malalte ke liaj oraj kukloj kunmiksiĝis kun la kolhaharo de lia ĉevalo, kaj de tie li murmuregis:

“Vi estas strangulo, Luknaro, kvankam bona; sed ni iros.”

“Jes, al la dometo de la kamparano, mia sinjoro,” diris Luknaro, kun sia kapo levigata, siaj okuloj fiksataj rekte antaŭen, kaj siaj lipoj rondotordigataj en io multe pli simile al mokrideto ol rideto; je tio, Olafo, kun salto, sidiĝis rekte en sia selo, tuj ekrigardis ambaŭ flankoj, kvazaŭ lin neatinde pikis io. Poste ili, flanko ĉe flanko, turnigis la kapojn de siaj ĉevaloj, kaj malrapide rajdis en la direkton de la dometo, Luknaro kantante per maldelikata voĉo, “La reĝo elrajdis frue matene—kvankam la roso ja refalis,” li murmuris, je kio Olafo donis maltrankvilan flankrigardon al li.

Kaj baldaŭ ili ree aŭdis la brueton de la riveraj ondoj sur la sablo de la argenta golfeto, nun pli mallaŭte ol antaŭe, pro tio ke la vento malleviĝis. Tiam tuj ili haltis antaŭ la pordo de la domo, ĝuste kiam la luno jam fariĝis ora. Sigurdo, la patro de Gerto, venis al la pordo, kaj ĝentile tenis la piedingojn de la kavaliroj dum tiuj ĉi desaltis, kaj poste ili eniris kaj sidiĝis al tia manĝaĵo kiel la kamparano havis, kaj ilin servis Gerto. Sed ili tiel ŝin petegas, ke ŝi sidiĝu, ke fine ŝajnas malĝentile ilin rifuzi, kaj ŝi timeme sidiĝis.

Tiam, kiam ili manĝis sufiĉe, Sigurdo

diris: “Mi petas ke vi sciigu min, bonaj kavaliroj, pri kia novaĵo estas de la urbo, se vi venis de tie, ĉar estas famo tie ĉi ĉirkaŭe pri milito, nur necerta ĝis nun.”

“Efektive ĉe la urbo,” respondis Luknaro, “estas certa novaĵo koncerne unu milito, kaj eĉ krom tio ĉi, famoj de grandega konspiro inter la ĉirkaŭantaj regantoj de sklavoj. La imperiestro diras ke tiu ĉi valo ĉiam apartenas al li, kvankam certe li ne estis tre zorgema pri ĝi tiam, kiam venenaj marĉoj etendiĝis laŭ la rivero tie ĉi ambaŭflanke—aŭ prefere liaj prapatroj ne pretendis al ĝi; sed nun, ĉiuokaze, li estas venonta por preni sian propran, se li povas gajni ĝin, venonta tra la vojo (ĝi estas lia sola vojo, kompatindulo) de la intermontoj. Nur mia Sinjoro Adolfo estas for, por iri al li renkonte kun dek miloj da viroj, kaj ili estas provontaj la aferon per decido en tiu ĉi maniero: se la valo apartenas al li imperiestro, li devas koni la vojon al ĝi; tial, li ja havos ĝin, se li trapasos tra la montoj en alia ajn maniero ol kiel militkaptito aŭ mortinta korpo.”

Sigurdo kaj Olafo timige ridas pro la fantazio de Luknaro, kaj la okuloj de Gerto ekbrilis, dum la kavaliroj ambaŭ ŝin rigardis, tute ne ekvidante tion, kio okazas ĉe la unu aŭ la alia.

“Tiam,” ree demandis Sigurdo, “Koncernante la juna Reĝo, bonaj kavaliroj, kiaulo li estas?”

La okuloj de Olafo palpebrumis pro la demando, kaj Luknaro, ekvidante ke li volis respondi, lasis lin fari tiel, dume lin rigardante per stranga, amuzata mieno.

“Nu,” diris Olafo, “li estas dirita esti brava kaj saĝa, kaj estanta juna, mi esperas ke li longe vivos; sed li estas tre malbela.” Je tio ĉi li sin turnis kaj sian amikon rigardis ridetante. Sigurdo eksaltis kaj ŝajnis malkontentiĝi, sed Gerto

paliĝis kaj tuj leviĝis, nek volis ree sidiĝi dum la tuta vespero.

Tiam Olafo komprenis ke ŝi scias ke li estas la Reĝo, kaj pro ia kaŭzo li ne sentis inklinon ridi plu, sed fariĝis majesta kaj solena, kaj iom silenta ankaŭ; sed Luknaro kun Gerto multe parolis, kaj li ŝajnis al ŝi tre saĝa; sed ŝi ne memoris tion, kion li diris, apenaŭ ĝin ja aŭdis, ĉar ĉu ne estas la Reĝo apud ŝi, la Reĝo de ĉi tiu kara popolo? tamen, antaŭ ĉio, ĉu la alia estas tiel aŭ ne, ŝia Reĝo?

Kompatinda virgulino! Ŝi sentis ke tio estas tiel senespera; ŝi do diris en ŝi mem, "Eĉ se li dirus ke min li amas, mi devos nei mian amon; ĉar kion dirus ĉiuj homoj, ke la Reĝo de tia granda nacio edziniĝis kun kamparana fraŭlino sen scienco aŭ riĉaĵo aŭ saĝo, havante nur beletan vizaĝon? Aj! ni devas esti ĉiam disigitaj en tiu ĉi mondo."

Kaj Olafo la Reĝo diris, "Jen, Luknaro ŝin amas, kaj mi ŝin amas. Nu, mi opinias ke tio ŝanĝos lian vivon; li havu ŝin. Plie, ŝi estas filino de kamparano; mi estas granda reĝo. Tamen ŝi estas pli nobla ol mi, malgraŭ mia reĝeco. Hove! la homojn mi timas, neniel pro mi mem, sed pro ŝi; ili ne komprenos ŝian noblecon; ili nur vidos tion, kio estas plej supra, ŝian kvazaŭan saĝon, ŝian kvazaŭan bonecon, kiu eble ne ŝajnos tiel multe pli granda ol tiu de aliaj virinoj, kiel devas esti tio de reĝino. Tiam do se eble iatempe, mi ne estos tute sufiĉa por plenigi ŝian koron, venos al ŝi enueco de mia palaca vivo, sopirado por malnovaj lokoj, malnovaj kutimoj; tiam malĝojo, poste morto, brave ja kontraŭbatalata, sed terura ŝarĝo por tiaŭlino, kiel ŝi estas. Tamen, se mi scius ke ŝi min amas, ĉio tio ĉi devas flankenmetiĝi; kaj ankoraŭ, kial ŝi min amus? Kaj se nun ŝi min ne amas, kia espero estas; ĉar kiel ni povas vidi unu la alian plu, vivante tiajn malsamajn vivojn? Sed por Luknaro tio estas alie; li povos ofte veni kaj iri. Ankaŭ li estas pli saĝa—ha! kiel multe pli saĝa ol mi—povas pensi kaj paroli tute mirinde, kaj mi estas nur batalanto; kiel tiu ŝanĝas lian vivon, ankaŭ, kiam li trovos iun por lin ami senlime, por pensi

liajn pensojn, esti unu kun li, kiel oni diras. Jes, Luknaro havu ŝin."

Tiuj tri, tiel ŝajne trankvilaj; kiaj ventegaj pasioj trapasis iliajn korojn tiun vesperon! Luknaro, ŝajnante afabla en sia bona, amika parolado, siaj historioj de heroaĵoj, diritaj kvazaŭ sia koro estus tute okupata de ili, parolante tiel plimulte simile al aliaj viroj ol li kutimis, ankoraŭ dirante al si mem, "Ŝi ja devas ekvidi ke mi amas ŝin; de kiam mi povas memori ke mi parolis tiamaniere?" Kompatindulo! Kiel ŝi povas scii tion? Lia voĉo estis por ŝi simila al la voĉoj de revo, aŭ pli simila al belega muziko, kiam ĝi vekas homon; ĉar vere, la gloro de liaj historioj tute disiĝis de li, kaj en ia konfuza maniero, flotis en gloro ĉirkaŭ Olafo. Ŝi ŝajne aŭdis lian nomon, kvazaŭ li estas la heroo de ĉiu ago pri kiu parolas tiu malproksima, malpli ĉeestanta ol siaj propraj historioj, kavaliro, Luknaro; kiam ajn danĝero minacas la bravulojn en tiuj historioj, ŝia koro batas pro timo por ŝia orahara, larĝafrunta heroo. Ŝi ofte miras, dum sia koro vagas, eĉ de tiuj historioj, kial ŝi ne falas malsupren antaŭ li, kaj gajnas lian amon aŭ mortas. Kial do ŝi ja povis pensi pri Luknaro? Ankaŭ Olafo pensis pri li, vidis klare en lia tuta parolado, pri kio li pensis; kaj, siaparte, kvankam li ne parolis laŭte, kaj kvankam eĉ tio, kion li diris al si mem, rilatis al la afero kiu estas la plej kara por li, tamen, spite tio, li detenis furiozajn sopirojn, kiuj estis malfacile, tre malfacile, retenataj.

INTERROGATION OF THE CORRELATIVES

Kia asks me what's the kind,
Kial, what reasons do I find,
Kiam inquires what time we face,
Kie beseeches, what's the place;
Kiel, what manner did I use,
Kies demands, what person's—whose,
Kio inquires what thing is sought,
Kiom demands how much I bought;
Kiu, the last to raise his voice,
 Insistent ask *Who* is my choice?

—Henry H. Barroll, Washington, D. C.

CIELO BELA

(Oni represas tiun ĉi poezion pro tio, ke la presisto domage intermiksas la liniojn en nia aprila numero.)

Ĉielo bela, dolĉa, kara,
Ni serĉas vin.
Okuloj niaj ekplorantaj,
Oreloj ĉiam aŭskultantaj,
Deziras vin.
Feliĉa land', pro vi
Lace sopiras ni.

Se malkuraĝo estas vere
En nia kor',
Animon novan al ni donas,
Kaj pro la pekoj nin pardonas,
La Bonsinjur'.
Ĉiela dom', al vi
Gojege venos ni.

Ja vere estas vi l' espero
De ĉia hom'.
L' espero la futuron kronos;
En gloraĵ himnoj ĉiam sonos
La via nom'.
Ho Paradiz', en vi
Fervore kantos ni.

—Herbert Harris.

(Music for this hymn, by the author, who is the composer of "Mo Audas Vin" and other airs, may be obtained by sending five cents for each copy desired to Herbert Harris, Portland, Maine, 730 Congress St.)

FOR WESTERN ESPERANTISTS.

Chicago Esperantists hope to arrange for a special Pullman car to leave here Friday, August 12, at 5:30 in the afternoon, arrive at Pittsburg the following morning, where we can join the Pittsburg delegation in a large day coach and enjoy a daylight ride through Pennsylvania, arriving at Washington at 4:30 in the afternoon—a very convenient hour, indeed. We hope the Esperantists from the West will join us. Round trip rates at specially low summer fares will be in force. There are many tours and prices to choose from, but if you want to join our party and help make the triumphal entry into Washington in as great numbers as possible, be sure your ticket routes you going over the Pennsylvania, and is good on train No. 2. The Pennsylvania has many trains at different prices, and No. 2 is a fast train by the shortest line. No person who has never seen New York City should fail to buy his ticket through to that town and take a stop-over privilege for Washington.

In order to be sure your berth is in the Esperanto car, write F. G. Morin, 831 Ewing street, Chicago. He is one of the original Esperantists and will see to your berth reservation and tell you who else is going on the same train. Information will be mailed you in a few days as to excursion rates and available return routes.

Vortaro de Esperanto (Kabe).—Here is a book long looked for and much needed. It is just a plain dictionary of Esperanto, with the definitions in the same language—just like your English dictionary with definitions in English. It is by no means an "unabridged" dictionary, but contains a larger vocabulary than the average Esperantist will find necessary in any ordinary affairs. Evidently, however, the author of the dictionary had in mind a *vortaro* of strictly orthodox Esperanto terms, and the expectant reader will look in vain for many words which Kabe himself uses in his writings and translations! Even the almost universal syllable, *ac*, is lacking. Notwithstanding this surprising conservatism, the *Vortaro de Esperanto* is a book which every serious student of the language should possess. It contains 173 pages of two columns each, and is of excellent and careful typography—four faces of eight-point type. This work of Kabe's will be a great help to readers and writers of Esperanto, but we certainly hope to see it enlarged within a few years. It should have, in Latin and the national languages, the parent words. And since Esperanto has smashed the stuffing out of the attempt at saw-and-hatchet reforms, a little careful surgery with antiseptics wouldn't hurt us a bit! For example, if our dictionaries are to have the words *iniciati*, *iniciativo* and *iniciatoro*, let us quietly and consistently, with no essays or world-wide debates, put *iv* and *or* in the list of suffixes. And if we are not to recognize *iv* and *or* as suffixes, let us omit the words containing them and use *iniciato* and *iniciatinto*. If we are going to use *inspekti* and *inspektaro*, then we do use *or* as a suffix, and might as well list it as such, or say *inspektisto*. Such questions are better handled in Boirac's *Plena Vortaro*, in which he distinguishes between words approved by the Lingva Komitato and those permitted and perhaps semi-officially approved—words which, as he expressed it in Barcelona, are still "waiting at the door" of the official vocabulary. However, the very conservatism of Kabe's *Vortaro* makes it quite certain that the writer who confines himself to the words therein will be sure of writing "classic" Esperanto. The accuracy of the work and the care used in its preparation are beyond all question. Postpaid, \$1.20 (Will be again in stock after June 20).

Pittsburgh, Penna.—Mrs. Clara T. Hillman announces the marriage of her daughter, Clara Louise, to John M. Clifford. The *edziĝintoj* will be at home after July 1, 740 Kelly Street, Wilkesburg.

CLASSIFIED ADVERTISING

Rate per line.....10 cents
Minimum charge.....20 cents

Prezo po linio.....Sd. 20
Minimuma sumo .....Sd. 40

FAKO DE KORESPONDADO

KIARIGO KAJ REGULOJ: La signo **P** montras, ke oni volas nur poŝtkartojn vidaĵajn; la signo **L**, nur leterojn. Sen signo, aŭ leterojn. Tio da amerikanoj volas fremdajn korespondantojn, ke ni enpresas senpage adresojn de eksterlanduloj. Kiam vi skribas dudek personojn, ne esperu pli ol dek kvin respondojn, ĉar eĉ esperantistoj estas nur homoj.

UNITED STATES

P Sro. S. Y. Ketipoff, 508 South 2nd Street, St. Louis, Mo.
Sro. Fred Lasere, 3917 Irving Avenue, Chicago.
P Fno. Lillian Mitchell, Mt. Gilead, Ohio.
Sro. Wyatt Rushton, 739 South Court Street, Montgomery, Alabama.
P Sro. A. K. Gurney, Los Gatos, California.
Sro. Benjamin J. Tighe, Box 335, Millville, Mass.
Fno. Henrietta Wingate, 5 Light Street, Baltimore, Md.
Sro. Fernand Amedee, 3102 Presbury Street, Baltimore, Md.
Sro. Eugene A. Lewis, R. F. D. Box 40, Kittery Depot, Maine.
Sino. Belle Gochenouer kaj Fno. Mabel Gochenouer, 523 South Cummings Street, Los Angeles, Calif.
Sro. Herbert Chevalier, Poŝtoŝeĵo, Portland, Oregon, volas korespondi per poŝtkartoj vidaĵaj kun komunistoj en ĉiulandoj.
Sino. J. A. Smith, Box 377, Salt Lake City, Utah.
EL LA GRADATA ESPERANTO SOCIETO:
P Fno. Emily Ŝnajder, 1722 W. 18th St., Chicago.
Vlastimil Stribenig, 1609 Throop St., Chicago.
Charles E. Lotreek, 1419 West 20th St., Chicago.

FOREIGN—EKSTERLANDA

BOHEMIA

Karl Dittrich, Bohmisiken Union Bank, Prag.
Otto Metzger, Prag VIII.
Ant. Heyrovsky, Juristo, Nemeĵy Brod.

BULGARIA

Simeon K. Bardarof, Str. Varoŝa, Pleven.
P Sino. K. Valev, Pleven.

FRANCE

P Ferdinand Cournelet, 27 rue Deterville, Alfortville, Paris.
P L. Grenier, rue Leonard Limosin 1, Limoges.
Sro. Henri Longelin, rue Norte Dame de Grace 43, Henin-Lietard.
Sro. Lecomte, Place de la Vendejo 38, Chateaurenault (I et L)
Sro. H. Bouzianne, 29 rue de Belair.

GERMANY

Ĉiam respondos iu. Adresu Esperantista Grupo Esslingen, Esslingen a. N.

HUNGARY

Sro. Andreo Rona, Gimnazio, Vespem.
P Henriko Horvath, bankoficisto, Gyor.

MEXICO

P Antonio Araizo, Rodea, Dgo.
P Fno. Maria Cosio (Calle Ĉueritaro) Acaponeta, Tepic.
P Fno. Ana Maria Limon (Cinco de Mayo 10), Orizaba, Ver.

RUSSIA

Nikolas Baskokov, Rodniki, Kostromskoj Gub.
David Vigorsky, Homel.
Fno. D. Vigorsky, Homel.
Leo Vigorsky, Homel.
N. Ivenski, Rybinsk sur Volga.

SCOTLAND

Thomas Melia, 10 Glasgow Road, St. Minians, Stirling.

SPAIN

F. de P. Font Perxes, Ponent 63, 3, 1, Barcelona, akceptas adresojn por siaj lernantoj. Ili respondos.
P S. Gaŭĉia, Conde del Aralto 158, Tienda, Barcelona

URUGUAY

P Sro. Carlos Charrier, Cerrito, 84 b, Montevideo.

WEST AFRICA

P Heliodoro H. Jose de Sousa, S. Vicente, Madeira.

AMERIKANOJ, BONVOLU RESPONDI! Ni enpresis senpage adresojn de Eŭropanoj sole por tio, ke vi havu sufiĉe da korespondantoj. Ĉu la plano estas sukcesa? Ĉu tiuj, kies adresojn ni tiel publikigas, sufiĉe ofte respondas al kartoj kaj leteroj? Aŭ, ĉu vi preferus ke ni ricevu nur adresojn pagitajn, kiel pli granda certigo de sincera intereso? Bonvolu diri vian opinion mal-longe, sur poŝtkarto, por ke ni decidu ĉu aŭ ne ni daŭrigos senpagan presadon de fremdaj adresoj.—Amerika Esperantisto.

REKLAMADO.

Esperantist, English, seeks situation in country, any kind of work. Free elementary, advanced or conversational lessons in Esperanto.—Care Mr. Drury, 32 Madison Street, East Weymouth, Mass.

Have set of Esperanto books including two Dictionaries, Grammar, Krestomatio and several other standard books which I wish to sell. Price postpaid to any part of U. S. A., \$6.20. Full particulars on request.—Benj. P. Allen, Great Neck Station, L. I., New York.

LA MOPSO DE LIA ONKLO

An original fantasy composed in Esperanto. The grotesque events portrayed and the excellent style of the Esperanto make this book an interesting exercise for students of the language. From the American Esperantist Company, postpaid 20 cents.

ESPERANTISTS!

I have just published a popular treatise on handling real estate, which sells at sight! Special discount to Esperantists on the sale of the book in wholesale or retail lots. Big money to hustlers. Sample, 50c.

E. W. Alberty, Pittsburgh, Kansas.

Propaganda Lecture 1910-1911

FOR the fall of 1910 and spring of 1911 Mr. Baker will have a new lecture on Esperanto—much the same style of treatment as before, but new matter. This lecture will be found useful as a means of securing a meeting to form a club, or as a means of rallying and infusing new energy into an old club. The simple fact of having some local event to work for revives interest in a club, and then of course a little depends on the lecture. We cannot reprint here a full list of the sixty-one which managed the lecture this spring, but take pleasure in referring inquirers to a few, widely selected as to location and other features:

<i>Town</i>	<i>Address of Correspondent</i>	<i>Place</i>
McMinnville, Oregon	J. C. Cooper	Schools and Clubs
Spokane, Washington	R. Kerkhoven	Public Library
Palo Alto, California	Dell H. Munger	Lodge Hall
Lewis, Kansas	Thomas Haun	Church
Norman, Oklahoma	Prof. Lane	University
St. Joseph, Mo.	Rev. E. H. Eckel	Y. M. C. A.
Cedar Rapids, Iowa	Prof. Gow	Public Library
Fredonia, N. Y.	Herman J. Westwood	Theater
Ithaca, N. Y.	Dr. H. B. Besemer	Cornell University
Portland, Maine	Herbert Harris	Historical Society
Manchester, N. H.	E. J. Burnham	Art Institute
Boston, Mass.	Esperanto Society	Public Library
Newark, N. J.	A. L. DeGross	Church
Arden, Del.	Frank Stephens	Club House
Harrisburg, Penna.	H. M. Hoke	Capitol
Detroit, Mich.	Dr. Yeamans, Ft. Wayne	Art Museum

If you think you may want Mr. Baker's new lecture on Esperanto this fall or winter, now is the time to say so. We ask no definite agreement now, and will make none, but as the New England cook used to say, "get your name in the pot." To a limited number of committees this lecture will be given free, but you pay expenses.

AMERIKA ESPRANTISTO

"The Cost of Living"

THIS phrase, the head-line of so many lachrymose forebodings by journalistic Jeremiahs, serves as the topic of a new lecture, by Arthur Baker. Mr. Baker attempts, underneath a wriggling mass of satire and humor, to smuggle a few progressive thoughts into the mind of the hearer. He does not deal in isms nor theories, but mostly in humor. A sense of humor is simply a sense of proportion, and American life, with its multicolored, hand-embroidered disproportions, is vulnerable at every part of its hide to the attack of the humorist.

In the "Esperanto" lecture there is supposed to be merely enough humor to keep the audience awake and hold the argument together; while in "The Cost of Living" the manifest purpose is entertainment.

So much for the immediate purpose as concerns the audience. The real aim of this new lecture is to free *Amerika Esperantisto* from debt and to help along the propaganda. "The Cost of Living" will be delivered only under the management of societies, clubs and committees (mostly non-Esperantist) which are able to make a minimum guarantee of fifty dollars. Where these committees permit it, free lectures about Esperanto will be given in the public schools, colleges and universities of the same or neighboring towns, previous to the paid lecture, or, if preferred, on the following day.

The work of advance contracting agent for this lecture will afford permanent employment at good pay to the right man.

Young men or women who can make a few contracts during vacation, in their home sections, will receive liberal commissions.

Upon request we will send you contract blanks, advertising matter, and valuable instructions as to securing engagements.

AMERIKA ESPRANTISTO